

2. lpp. Filma par mums pašiem.

Labos pagasta meža ceļus.

3. lpp. Imants Zingniks: «Viss atkarīgs no naudas.»

4. lpp. *Upītēs* pastāvīgi dzīvoja vismaz desmit mežstrādnieku.

5. lpp. Gandrīz 20 gadu brīvprātīgā «cietumā».

6. lpp. Tev šeitān stipras saites droši tur! Daktera Alfona Stepes dēls Dundagā.

7. lpp. Andis Smelte — jaunais baptistu draudzes sludinātājs.

8. lpp. Kā Andžiņš līdz simtam skaitīja. Nāc un piedalies!

Redaktora ziņa

Gals ir. Vai būs sākums?

1995. gadā, vērtējot dažus neatkarības gadus, ievērojamais latviešu pretestības kustības dalībnieks Jānis Rožkalns teica: «Man Latvijas politiskā dzīve liekas kā purvs. .. Baznīca arī ir izlodzīta. .. Bet tieši cilvēkam ir jābūt valsts celtniecības centrā. Ja tā nav, tad nav nozīmes kredītiem, datoriem, modernām celtnēm un atjaunotām baznīcām. Man šķiet, ka Latvija ir pamatīgas mafijas ķetnās. .. Nevajadzētu visas nelaimes pierakstīt tikai čekai. Ja valsts ierēdnim, skolotājam vai deputātam pietrūkst Tēvzemes mīlestības un tuvākas kļūst personīgās intereses, tad tāds cilvēks izdarīs daudz ļauna savai zemei. .. savas intereses ir jāupurē tautas interesēm. .. Ja nav želuma pret savu tautu, tad tu neko nevari darīt tās labā.»

Pagājuši 11 gadi kopš šīs sarunas, bet tie paši jautājumi kļuvuši vēl nomācošāki. Skumji dzirdēt muļķīgos vai drīzāk ciniskos kungu izteikumus: pārcelsimies uz

laukiem; tūlīt nāks septiņi treknie gadi... Valsts prezidente tagad aicina mājās irijās nonākušos, un radio Rīta ziņās tūlīt pēc šī teksta atskan Im. Kalniņa mūzika no kinofilmas *Spridītis* — ir tikai mūžīgs ceļš uz mājām... Ko piebilst? Ja nu kaut kam jānāk uz mājām, tad prātiņam.

Bet ir medaļas otra puse. Nav cilvēku — patriotu, par ko runāja Jānis Rožkalns. Ja šādu cilvēku nebūs mūsos, tautā — ģimenēs, darba kolektīvos, pašvaldības deputātos, dažādu konfesiju draudzēs, tad viņi neradīsies arī politiķu vidū, valdībā. Bet... mēs diendienā skaļi vai arī domās aizbildināties: nav laika, jāpelna iztikai, ko nu es. (Starp citu, kāds domugrauds skan tā: par viņu briesmīgajiem darbiem briesmīgāka ir spēja tos pamatot. Un ne-darīšana arī ir darbs.)

Gals ir. Vai būs sākums?

Alnis Auziņš

Kur un kā vēlēsim 9. Saeimu?

Katram vēlētājam, kas 7. oktobrī dosies uz vēlēšanu iecirkņiem, svarīgi ir zināt, kur viņš var vēlē un vai gājiens nebūs veltīgs.

PAR DUNDADZNIĒKU TAGAD UN NĀKAMGAD

Novembrī mūsu laikrakstam apritēs pieci gadi. Paldies visiem, kas bijuši kopā ar mums! Vairāk nekā pussimts numuros esam ielūkojušies pagasta dzīves norisēs, tagadnē un pagātnē, dalījušies priekšos un raizēs.

Iespēja *Dundadznieku* abonēt palielinājusi lasītāju skaitu, kas kopumā pieaudzis gandrīz par simtu. Aizvadītajos mēnešos mainījušās arī attiecības par labu pasūtītājiem — no janvāra līdz septembrim šis skaits izaudzis no 240 līdz 290. Apmēram pussimts abonētāju dzīvo ārpus Talsu rajona, acīmredzot lielākoties bijušie dundadznieki.

Tagad par cenu un pasūtīšanas iespējām.

Tā kā nākamgad palielināsies gan minimālā alga, gan arī *Latvijas Pasta* pakalpojumu izmaksas, pašvaldības deputāti nolēmuši par 5 santīmiem paaugstināt *Dundadznieka* cenu. Proti, pasūtīt laikrakstu *Latvijas Pastā*, par to būs jāmaksā Ls 0,35 mēnesī, bet mazumtirdzniecībā — Ls 0,40.

cībā — Ls 0,40.

Preses izdevumiem diemžēl grūti sevi atpelnīt, un *Dundadznieku* līdzīgi kā daudzas avīzes citviet pašvaldība dotē. Paldies par to! **Bet arī jūs, godājamie lasītāji, varat atbalstīt savu laikrakstu**, pasūtīt *Dundadznieku* (arī citu preses izdevumu) pa bezmaksas tālruni 8008001 vai internetā. Interneta lapā www.pasts.lv varat atrast pasūtīšanas veidlapas, savukārt, zvanot pa bezmaksas tālruni 8008001, precīzi jānosauca vārds, uzvārds, personas kods, preses piegādes un rēķina piegādes adrese; pēc tam laikus jāsamaksā rēķins pasta nodaļā vai bankā. **Priecāsimies par katru, kas izvēlēsies šīs pasūtīšanas iespējas, jo tā pašvaldībai samazināsies Dundadznieka dotējamā daļa!**

Vēl par jauno nākamgad. *Dundadznieks* 2007. gadā iznāks katru mēnesi, arī jūlijā — tādā 12 reizes gadā. Ar Dundagas lielciemu pabeigsim ceļojumu pa 38 pagasta ciemiem. Tālāk esam iecerējuši pievērsties lielajām ražotnēm, par kurām gan lielākoties jārūnā pagātnē. Kā pirmo turpinājumus piedāvāsim stāstījumu par Sīrupfabriku — atmiņās, fotogrāfijās, cik iespējams — dokumentos. Protams, kā vienmēr vēstīsim par pagasta dzīvi — cilvēkiem un notikumiem. Uz tikšanos!

Alnis Auziņš, redaktors

• Lai pirmās mācību dienas prieks saglabājas līdz vasarai! (Skatīt arī 7. lpp.)

Atgādinām vēlētājiem:

1) lai varētu nobalsot, līdz jābūt personu apliecinošam dokumentam — LR pasei;

2) novēlēt var tikai katrs personīgi;

3) ejot uz vēlēšanām, pārbauziet pases derīguma termiņu;

4) varēs nobalsot arī dzīvesvietā, pirms tam iesniedzot vēlēšanu komisijai rakstisku pieteikumu, norādot vārdu, uzvārdu, personas kodu, pases sēriju un numuru, atbrašanās vietas adresi, neierašanās iemeslu (pieļaujami divi — veselības stāvokļa dēļ vai slimnieka kopējs), datumu, parakstu. Pieteikumu veidlapas var saņemt vēlēšanu iecirkņos, un tie jāiesniedz līdz 7. oktobrim plkst. 12.00 (ieskaitot). Ja nav iespējams nokļūt pēc pieteikuma veidlapas, var iesniegt arī pašrocīgi rakstītu iesniegumu ar visām minētajām ziņām.

Balsojot atcerieties, ka no visiem 19 sarakstiem būs jāizvēlas tikai viens, kurš ieliekams vēlēšanu komisijas izsniegtā aploksnē un iemetams vēlēšanu urnā. Vēlēšanu zīmi var grozīt vai negrozīt. Grozīta nozīmē, ka ir izdarītas kādas atzīmes vēlēšanu zīmē (+ kādam īpaši atbalstāmajam kandidātam vai svitrots kāda kandidāta vārds vai uzvārds), par negrozītām atzīstamas vēlēšanu zīmes, kurās nav izdarītas nekādas atzīmes.

Pirms balsošanas rūpīgi iepazīstieties ar balsošanas pamācību!

Dundagas vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja Sandra Kokoreviča

Ko tie nospriež, tas paliek

Pagasta padomē 1. un 28. augustā

► Iedzīvotāju ienākuma nodokļa parāda dzēšana

Dzēsa bankrotējošo uzņēmumu iedzīvotāju ienākuma nodokļa parādos 0,42 ha zemes gabalam saglabāja adresi *Talsu iela 1*, 0,16 ha gabalam piešķīra adresi *Pils iela 3*.

► Īpašuma sadalīšana

Nolēma izveidot jaunu adresi *Pils iela 3* un zemes gabalu ar kadastra Nr. 8850-020-0416 sadalīt divos gabalos 0,42 ha zemes gabalam saglabāja adresi *Talsu iela 1*, 0,16 ha gabalam piešķīra adresi *Pils iela 3*.

► Sporta halle

Ir apzinātas aptuvenās sporta halles celtniecības (Ls 1 200 000) un skiču projekta izstrādes izmaksas (Ls 30 000). Viena kvadrātmetra izmaksas ir Ls 700. Hallē paredzēti 2 volejbola laukumi, treniņu zāle, vingrošanas zāle, 4 ģērbtuves, pirts, ārsta kabinets, inventāra novietnes,

tualetes, skatītāju tribīnes. Nav iekļauts minifutbola un rokasbumbas laukums. Celtniecības vieta — savienota ar vidusskolas ēku. Nolēma ņemt Ls 30 000 kredītu un iesniegt pieteikumu valsts finansējumam. Būvvaldei jāsaģatavo projektēšanas uzdevums.

► Kubalu skolas ēkas pamatu nostiprināšana

Kubalu skola-muzejs saņēmis Ls 1000 atbalstu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai pieteiktajam projektam *Kubalu skolas ēkas pamatu nostiprināšana, pamatu lokālā drenāža un lietus ūdens novadīšana*. Darbu apjoms ir samazināts, un paredzēts vienīgi nostiprināt muzeja ēkas pamatus ziemeļu pusē un izbūvēt drenāžu. Tāmes kopsumma ir Ls 3689,11. Nolēma Kubalu skolas-muzeja budžeta izdevumus noteikt Ls 2689,11 lielu līdzfinansējumu, bet nākamā gada budžetā paredzēt līdzekļus kultūrvēs-

turisko objektu remontdarbiem un nošķirt tos no iestādes uzturēšanas izdevumiem.

► Zemes noma

Saskaņā ar Pašvaldības lauksaimniecībā izmantojamās zemes nomas noteikumiem un iesniegtajiem pieprasījumiem nolēma iznomāt lauksaimniecībā izmantojamu pašvaldības zemi *Laukdārzos* (0,10 ha, 1 ha un 2,79 ha gabali).

► Nosaukuma piešķiršana

2,9 ha zemes gabalam ar kadastra Nr.8850-032-0022 piešķīra nosaukumu *Stāvakmens*.

No īpašuma *Drosmes* atdalāmajam 0,1 ha gabalam piešķīra nosaukumu *Talsu iela Krūziņi*.

0,12 ha zemes gabalam ar kadastra Nr.8850-020-0069 piešķīra adresi Sporta iela 12.

No īpašuma *Vecvagari* (176,1 ha) atdalītajiem 2 gabaliem piešķīra nosaukumus *Dižvagari* un *Mazvagari*.

► Sacensības

Sportiskākais Dundagas uzņēmums Nolēma sacensības *Sportiskākais Dundagas uzņēmums* rīkot jūlija ceturtajā sestdienā. Uzdeva Kultūras centram sagatavot priekšlikumus

par Dundagas svētku un Pils dienas norises laiku.

Atcēla pagasta padomes 26. VI lēmumu Nr. 187 par Dundagas pagasta svētkiem.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamajiem īpašumiem Talsu iela 1 (divstāvu mūra ēka un vienkārtīga mūra ēka), *Nevejas darbnīcas* (2,6 ha zemes, darbnīcas ēka, garāža, noliktavas angārs, šķūnis,

degvielas uzpildes stacija, mehānismu noliktava), *Plintiņu stacija* (1,03 ha zemes, dzīvojamā māja un saimniecības ēka), *Briežmeži* (5,9 ha), *Daniņi* (10,0 ha) un *Dūmnieki* (8,5 ha).

► Līgums par Kaļķu Vārpniekiem

Nolēma pagarināt ēkas *Vārpnieki* apsaimniekošanas līgumu līdz 2009. gada 31. XII.

Protokolus pārlūkoja Aivars Miška

Kaļķu skolas izsole

Dundagas pagasta padome 14. XI plkst. 15.00 rīko mutisku izsoli ar augšupejošu soli Dundagas pagasta padomei piederošajam nekustamajam īpašumam *Kaļķu skola*, kas sastāv no 8,8 ha zemes gabala, uz kura atrodas vienkārtīga mūra ēka (skola) un saimniecības ēka. Saskaņā ar pagasta padomes apstiprināto teritorijas plānojumu 2004. —2014. gadam nekustamā īpašuma izmantošanas mērķi ir lauksaimniecības (7,7 ha) un sabiedrisko iestāžu (1,1 ha) teritorija.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Dundagas pagasta padomē, Pils

iela, *Līkā muiža*, Dundaga, Talsu rajons, sākot no sludinājuma publicēšanas laikrakstā *Latvijas Vēstnesis* līdz 2006. g. 13. XI darbdienās no plkst. 9.00 līdz 16.00. Izsolāmais nekustamais īpašums apskatāms darbdienās, iepriekš piesakoties pa tālruni 3237857. Pieteikumi par piedalīšanos izsolē jāiesniedz pagasta kancelejā līdz 13. XI.

Izolāmā īpašuma sākotnējā cena Ls 9500. Nodrošinājuma apmērs — Ls 950 — jāiemaksā Dundagas pagasta padomes bankas kontā Latvijas Krājbankā, konts LV49 UBAL 2809 1618 5000 1, kods UBALLV2X, ar norādi *Nodrošinājums objekta izsolei*, līdz 13. XI.

Kas jauns pagastā?

Ziņo izpilddirektors Andris Kojro.

22. IX pašvaldības darbinieki pieņēma SIA Namdaris RB padarīto pirmsskolas izglītības iestādē Kurzemīte. Ielikta jaunas plastmasas durvis un nosiltināta daļa sienu, izmantojot metālu un dekoratīvo apmetumu. Darbus veica par valsts investīciju naudu (Ls 45 000), diemžēl materiālu sadārdzināšanās dēļ padarīja daļu paredzētā.

Turpinās 2005. gada vētrā cietušā Mazās skolas jumta remonts. Cenu aptaujā uzvarēja SIA *Namdaris RB*. Skola jau šogad tiks pie jauna metāla jumta. Diemžēl darbu sākumu aizkavēja materiālu trūkums.

Esam sākuši likt lietā Eiropas Savienības naudu, kas paredzēta vētras postījumu novēršanai — pagasta meža ceļu remontam. Esam izraudzījušies divpadsmit ceļus. Bojājumus noteica Latvijas valsts autoceļu direkcijas speciālisti. Šiem darbiem paredzētie Ls 277000 ir liela

nauda — līdzvērtīga sešu gadu pagasta ceļu fondu naudai —, tomēr SIA *Šlokenbeka* un SIA

Pro Via, kas uzvarēja cenu aptaujā, darbus gatavi veikt par Ls 345000. No pagasta ceļu fonda naudas piešķirsim 15000 latu, bet dažus posmus šajos ceļos nevarēsim salabot. Strādnieki sabiezinās grants kārtu no šiem līdz divdesmit centimetriem, nedaudz arī profilēs ceļus un pielabos nomales. Diemžēl darbus neuzsākām ātrāk, jo visas nepieciešamās procedūras varējām veikt tikai tad, kad mūsu rīcībā bija nauda. Darbi jāpabeidz līdz 31. decembrim vai līdz nākamā gada 1. martam, ja šogad laika apstākļi būtu nelabvēlīgi. Ieguvējs būs viss pagasts un īpaši tie ļaudis, kas diendienā lieto šos ceļus.

Pabeigta ietves pārbūve Talsu ielā no veikala Top! līdz Šlīteres ielai. Nedaudz pārbūvēts stāvlaukums pie veikala *Top!*, lai būtu ērti arī gājējiem. Strādāja SIA *Delta AB*. Izmantojām ceļu fonda līdzekļus — Ls18 000.

Steidzami jāuzstāda jauns apku-

noteikta parauga pārskatu. Līdz 1. X pieņemtās platības jau **nākamajā gadā neapliek ar nekustamā īpašuma nodokli.**

Kopšanas darbus var turpināt arī pēc 1. X līdz gada beigām, ja atļauj laika apstākļi, bet, tos pabeidzot, mežniecībā **obligāti** jāuzraksta pārskats par atjaunoto platību. Pārskats jāiesniedz arī par tām platībām, kurām atjaunošanas termiņš ir nokavēts.

Ja šos izcirtumus atzīs par atjaunotiem līdz 2006. gada beigām, nodokļu atlaides piemēros tikai no 2008. gada. Pret īpašniekiem, kuriem obligāti atjaunojamās platības neat-

res katls pils katlumājā. Līgums ar SIA *Komforts* paredz šo darbu paveikt līdz 15. X. Mūsu budžetā atvēlētās naudas, Ls 10000, pietiek viena katla iegādei. Vajag divus. Taisnība, jaunā katla siltumatdevei jābūt lielākai. Vienu no vecajiem katliem vēl varētu izmantot, ja tāda nepieciešamība rastos. Ceru uz papildu ienākumiem (saimnieciskā darbība, nekustamā īpašuma pārdošana, iedzīvotāju ienākumu nodokļu nomaksas pieaugums), kas ļautu iegādāties otru katlu. Vieta tam ir pilnībā sagādāta.

SIA *Namdaris RB* pils skurstenī ievietos metāla dūmeju. Tam arī atvēlēti budžeta līdzekļi. Nākotnē jādomā, kur izvietot pils katlumāju. Zem sabiedriskajām telpām tai nav vietas.

Pils gaitenī SIA Namdaris RB mainīja grīdu. Nesen ieklātais jaunais parkets bija uzpūties un tāpēc jānomaina. Šai firmai bijām tikai daļēji samaksājuši par darbu, un tagad *Namdaris* strādāja, nesaņemot par to no pašvaldības samaksu. Strādnieki izlauza vairākus slāņus veco grīdu, iztīrīja un ieklāja tā saucamo melno

grīdu. Tai paredzēts uzlikt jaunu parketu.

Septembrī Izglītības, kultūras un sporta komitejā sprieda par nepieciešamību kontrolēt elektroenerģijas patēriņu lielāku būvdarbu laikā. Līdz šim tam nebijām pievērsušī vajadzīgo vērību. Ja šis punkts nav minēts līgumā ar celtniecības uzņēmumu (un konkrētus skaitļus paredzēt nav viegli), tad darbu vietā jāuzstāda īpašs skaitītājs. Gan pils grīdas nomaiņai, gan *Mazās skolas* jumta remontam lieto elektroinstrumentus; ja nākamgad celsim kapliču, strādnieki tāpat tērēs strāvu. Ja darbi notiek ziemā un celtnieki mājā turpat vagoniņā, viņi arī var lietot mūsu elektrību. Tātad kontrolskaitītājs ir vajadzīgs. Bet arī konkrētās struktūrvienības vadītājam kā istam saimniekam jāzina, kas notiek viņa iestādē vai uzņēmumā.

Esam ierīkojuši kārtējo tiltiņu Dakterlejā.

Piedalījies SIA *Kurzemes ainavas* un a/s *Piejūra* kopīgi rīkotajā **seminārā par atkritumu šķirošanu.** Arī Dun-

gaļā tuvākajā laikā iegūsim konteinerus stiklam, papīram, kartonam un plastmasai. Tas nozīmē, ka turpmāk istabā vajadzēs trīs spainišus, nevis vienu. Pašvaldībai jāskaidro iedzīvotājiem atkritumu dalītās apsaimniekošanas priekšrocības. Īpaši lūgšu talkā skolu. Ir pierādījies, ka tieši skolēni aizraujas ar šo lietu un labvēlīgi ietekmē arī savas ģimenes. Divi zvanveida konteineri stiklam pagasta centrā pildās labi.

Bīstamajiem atkritumiem — izlietotām baterijām — paredzēta kastīte *Top!* veikalā. Dienasgaismas spuldes un veci monitori jāved uz Talsiem, *Kurzemes ainavām* vai *Janvāru* izgāztuvi.

No 1. X pārmaiņas pagastmājas darbinieku izvietojumā. Grāmatvedes Māra Liniņa un Ilze Pirvite, kasīere grāmatvede Inguna Klēvere un finansiste Zinta Eizenberga turpmāk strādās bijušajā Hildas Vitmanes dzīvoklī. Ieeja gan no *Evor* puses, gan no SIA *Ziemeļkurzeme* puses.

Alnis Auziņš

Mežniecības ziņas

Rajona padome no 2. IX atcēlusi ārkārtas situāciju rajona mežos, kas bija izsludināta egļu astoņzobu mizgrauža masveida savairošanās dēļ, un vairs nav spēkā skuju koku ciršanas ierobežojumi.

No 1. VII līdz 1. X mežsargi pārbauda izcirtumus, kuriem beidzies **obligātais atjaunošanas termiņš**. Ja izcirtums atbilst MK noteikumos noteiktajiem kritērijiem (ir pietiekams kociņu skaits, ja nepieciešams, izkopts; esošā koku suga atļauta konkrētajā augšanas apstākļu tipā u.c.), to atzīst par atjaunotu un sastāda

noteikta parauga pārskatu. Līdz 1. X pieņemtās

platības jau **nākamajā gadā neapliek ar nekustamā īpašuma nodokli.**

Kopšanas darbus var turpināt arī pēc 1. X līdz gada beigām, ja atļauj laika apstākļi, bet, tos pabeidzot, mežniecībā **obligāti** jāuzraksta pārskats par atjaunoto platību. Pārskats jāiesniedz arī par tām platībām, kurām atjaunošanas termiņš ir nokavēts.

Ja šos izcirtumus atzīs par atjaunotiem līdz 2006. gada beigām, nodokļu atlaides piemēros tikai no 2008. gada. Pret īpašniekiem, kuriem obligāti atjaunojamās platības neat-

arī www.ziemeļkurzeme.lv) — Lauris Laicāns. Tad — apmēram 20 minūšu filma, kas uzrunā visus ceļot gribētājus uz mūsu pusi. Filmas radošajai grupai izdevies atklāt Ziemeļkurzemes cilvēkus, valodu, dabu, arhitektūru, ainavu, pēdējā laika svarīgākos notikumus — Pils dienu Dundagā — un projektu amatnieku un viņu mācekļu darbošanos. Nesteidzīgi, ar dabisku tāmniecisku piesitienu aizkadrā tekstu ierunājis Gunārs Kulpa.

Pārdomās par filmu, kas tapusi sadarbībā ar Talsu televīziju un aka-

zīs par atjaunotām, 2007. gada 1. I **uzsāks administratīvo lietvedību.**

19. IX MK izdevis noteikumus Nr. 775 *Kārtība, kādā 2006. gadā piešķir, administrē un uzrauga valsts atbalstu meža ilglaičīgo funkciju stabilizācijai privātos mežos*, kas paredz valsts atbalstu meža īpašniekiem Ls 100 000 apjomā. Atbalsta apmērs ir proporcionāls saņemto iesniegumu skaitam, bet ne lielāks kā Ls 30 par hektāru (sils, mētrājs, lāns), Ls 40 par hektāru pārējos meža augšanas apstākļu tipos. (Ja pieteikumu skaits lielāks par piešķirtā atbalsta apjomu, summu proporcionāli samazina.)

Atbalstu var pieprasīt tikai fizis-

dēmiņi Saulvedi Cimermani, dalījās tās montētājs Kaspars Zvirgzdiņš, bet ar savdabīgu priekšlasījumu par lībiešu ciemu apbūvi, pagātni un nākotni uzstājās arhitekts Egons Bērziņš. Klātesošo vidū bija Vija Virtmaņa un Lilita Kalnāja no Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta Lībiešu (līvu) lietu nodaļas, Dundagas Lībiešu grupas pārstāvji un visai kupls skaits skolotāju.

Alnis Auziņš

kas personas — **meža īpašnieki**; tikai par **2000. — 2005. gadam** pieņemtām **mākslīgi** atjaunotām platībām; ja nav mainījusies **valdošā koku suga**; ja koptā mežaudze atbilst meža atjaunošanas normatīvo aktu prasībām; ja Valsts meža dienests gada laikā meža īpašnieku nav saukusi pie administratīvās atbildības par meža apsaimniekošanas noteikumu pārkāpumiem; atbalstu var saņemt ne vairāk kā **par 5 hektāriem** koptu mežaudžu vienas mežniecības teritorijā; atbalstu nepiešķir platībām, par kurām tas saņemts 2005. gadā.

Līdz 13. X pretendētājam mežniecībā jāiesniedz iesniegums mežau-

dzes atzīšanai par atbilstošu atbalsta saņemšanas nosacījumiem; līdz **3. XI** mežniecības amatpersona pārbauda pieteikto jaunaudzi dabā; līdz **15. XI** pretendētāam Lauku atbalsta dienestā jāiesniedz iesniegums atbalsta saņemšanai par jaunaudžu kopšanu un atjaunotās mežaudzes (jaunaudzes) kopšanas pārbaudes pārskats.

Neskaidrību gadījumā jautājiem savam **mežsargam** vai zvaniet uz mežniecību pa tālr. **3242375, 3242444.**

Ēriks Bērzkalns, Dundagas mežniecības mežzinis

Darba tiesības

SIA LANDO apmācība aicina lauksaimniekus un mežsaimniekus bezmaksas kursus Darba tiesības 10. un 11. X plkst. 9.00 Laucienes kultūras namā.

Kursos īsteno Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda līdzfinansētās nacionālās programmas *Atbalsts profesionālajai izglītībai, uzlabojot lauksaimnieku, mežsaimnieku un pārējo lauksaimniecības un mežsaimniecības darbībā un*

pārveidē iesaistīto personu profesionālās iemaņas un kompetenci projektā Profesionālās apmācības 2005 — 2006. Kursos aplūkos darba tiesības, darba līgumu slēgšanu, koplīgumus, darba attiecību uzsākšanu un izbeigšanu. Pasniedzēja Natalja Verina, tiesību zinātņu maģistre, uzņēmējdarbības un vadības bakalāure.

Iepriekš obligāti jāpiesakās pa tālruni 7296270, 7273009. Pēc nodarbībām dalībnieki saņems apliecinājumu par kursa beigšanu.

Pēc labākās sirdsapziņas

«Viss atkarīgs no naudas»

Deputāts ar krietnu šī darba pieredzi ir uzņēmējs Imants Zingnis (vēlētāju apvienība *Mēs Dundagai*), kurš strādā Vides aizsardzības un pagasta attīstības un Veselības aprūpes un sociālās palīdzības komitejā.

— Kolēģis Valdis Rande jūs godā par klusāko deputātu...

— Ko tad daudz teikt! Ja visi sāks runāt, tad arī nebūs nekādā jēgā. Daudz jau gudro galvu, kas spriež.

— Jums gan būtu ko tautai teikt, deputātos neesat pirmo reizi.

— Grūts jautājums.

— Bet tautas kalpos gājāt no laba prāta?

— Ja cilvēki uzticas, ja aicina iet, kā tad var neiet!

— Tad tomēr jums ir savs *funkteris*, un sēdēs jādoma līdzī, jo deputāta darbs nav tikai roku pacelt.

— Nu ja, bet mums galvenais ir pieņemt lēmumus, lai izpildvara tālāk rīkojas.

— Jūs darbojaties divās komitejās. Kas šogad bijis svarīgākais?

— Visi jautājumi ir svarīgi. Cilvēki arī kaut ko iesniedz, viss jāizskata cauri. Lēmumi jāpieņem.

— Jūs visam piekritāt?

Projekts par projektiem

Tā var nosaukt apmācības, kas no 31. jūlija līdz 22. septembrim notika Dundagas pilī. Projekta dalībnieki lūkoja apgūt mūsdienās tik svarīgo projektu valodu, domāt projekta kategorijās, jo bieži vien tikai tā iespējams iegūt līdzekļus labiem darbiem.

Sabiedrības integrācijas fonds 12. maijā apstiprināja Dundagas pagasta padomes pieteikto projektu *Dundagas un kaimiņu pagastu pašvaldību un NVO darbinieku kapacitātes stiprināšana Eiropas sociālā fonda (ESF) finansēto projektu sagatavošanā un vadībā*. Tā mērķis ir paaugstināt Dundagas pagasta padomes, kaimiņu pašvaldību un nevalstisko organizāciju (NVO) darbinieku zināšanas, lai labāk sagatavotu un vadītu

ESF finansētos projektus. Projekta noslēgumā ir paredzēts sagatavot divus pieteikumus ESF konkursiem.

Projekts saņēmis Ls 11551,81 no Eiropas Kopienas un Latvijas valsts budžeta. Trīs ceturtdaļas finansē Eiropas Savienība no Eiropas Sociālā fonda un vienu ceturtdaļu — Latvijas valsts. Tātad Eiropas sociālais fonds nāk talkā, lai mazinātu mūsu sociālās problēmas.

Pēc SIA *Comperio* speciālistu sa-

— Jāskatās, kā labāk pašvaldībai, ko atļauj finanses.

— Lielākā iecere pašlaik ir sporta halle. Jūsu domas?

— Ja dabūs naudu, tad cels. Vajag jau, ko tur domāt.

— Vai tad, kad tā bija tikai ideja, jums bija skaidras izmaksas, iespējamais sadārdzinājums?

— Izmaksas katru dienu sadārdzinās!

— Vai uz tā rēķina mums tagad nav kaut kas jāupurē, piemēram, kapličas būvniecība?

— Nē, nu būtu naudiņa, tad jau varētu vēl to un to.

— Bet kapliča, kas arī pasludināta par svarīgu celtni?

— Kapliču vajag jau divdesmit gadu, tas ir solīts un solīts. Ko lai dara, budžets vienmēr par īsu. Lai kā dala, visam neiznāk.

— Bet tieši jūsu domas — tagad,

gatavotas apmācību programmas *Eiropas sociālā fonda projektu sagatavošana un vadība* zināšanas apguva 16 dalībnieki no Dundagas, Īves, Lubes un Valdgaies pašvaldības un sabiedriskajām organizācijām, aplūkojot projekta sagatavošanai un vadīšanai aktuālas tēmas: Kas ir Eiropas sociālais fonds; Eiropas Savienības struktūrfondi; ESF plānošana; Finansēšanas veidi; Kur iegūt informāciju par ESF projektu konkursiem; Projekta process un tā fāzes; ESF projektu plānošanas periods; ESF projektu pieteikumu sagatavošana, izskatīšana un apstiprināšana;

kad sporta halles skiču projekts vien trīsreiz sadārdzinājies, nekā pirms nepilna gada deputāti domāja, kapliču vajag vai nevajag?

— Vajag, kāpēc ne. Gan jau parādīsies visādas Eiropas Savienības naudas. Jauniešiem sporta halli vajag. Sportam, kultūrai, izglītībai, tam visam vajag.

— Vai ir kas tāds, ko jums kā deputātam gribējies paveikt, bet kas nav izdevies?

— Viss atkarīgs no naudas. Nenāk jau lieli investori uz mūsu pusi. Jaunu darbavietu nav. Var būt, kad Īrijā strādājošie sapeļnīs naudu un atgriezīsies, tad te kaut kas attīstīsies. Mums vajag bagātu cilvēku, lai viņi te maksātu nodokļus. Tad viss attīstīsies. Visas labās ieceres atduras pret naudu!

— Ar kādām izjūtām jūs kā vietējas politikas sagaidāt lielās vēlēša-

nas?

— Daudziem nav skaidrs, par ko balsot. Mums mājās arī nav vienprātības. Teātris tagad ir pirms balsošanas. Kurš kuru mēcē nomelnot... Kā lai zina, par ko balsot?

— Vai Dundagā dzīve tagad ir labāka vai sliktāka nekā pirms pieciem, septiņiem gadiem?

— Noteikti sliktāka. Ar katru dienu kļūst aizvien sliktāk. Mazos uzņēmumus valsts atbalsta vārdos. Ja avīzes palasa, tad arī visās pārsvarā tikai sliktais. Vajadzētu kaut ko pozitīvu!

— Paldies par sarunu! Baidos, ka mums arī pozitīvismu nevarēs pārnest...

Alnis Auziņš

arī NVO līdzdalības iespējas sociālo problēmu risināšanā ar ESF finansējumu. Kā veicināt izglītību un nodarbinātību, kā mazināt sociālo atstumtību? Uz semināru bija uzaicināti Dundagas un apkārtnējo pagastu pašvaldību deputāti un darbinieki, sociālo jautājumu konsultanti.

No 25. septembra līdz 20. oktobrim apmācību dalībnieki izstrādās divus ESF projektus, ievērojot ESF atbalstītās prioritātes un prasības, kā arī informatīvajā seminārā noskaidroto par pašlaik pagastos svarīgāko. Noslēgumā divu dienu seminārā dalībnieki iepazīstinās ar sagatavotajiem projektiem, novērtēs iegūtās zināšanas, pieredzi un programmas lietderību.

Ineta Mauriņa, projekta asistente

Nodarbinātība — smagākā sociālā problēma

22. IX Dundagas pils kolonizālē notika projekta *Dundagas un kaimiņu pagastu pašvaldību un NVO darbinieku kapacitātes stiprināšana Eiropas sociālā fonda (ESF) finansēto projektu sagatavošanā un vadībā* seminārs. Tā mērķis bija atklāt Dundagas pagasta sāpīgāko sociālo problēmu un atrast visatbilstošāko projektu tā mazināšanai.

Vispirms SIA *Comperio* projektu vadītāja Gunta Misāne vēlreiz atgādināja par ESF un tā prioritātēm jaunajā plānošanas posmā 2007. — 2013. Praktiskajā daļā G. Misānes, Arinas Bogdzevičas un Lindas Juhnas vadībā projekta dalībnieki centās noskaidrot Dundagas pagasta galveno sociālo problēmu. Viskarstāk diskutēja pagasta priekšsēdētājs Gunārs Laicāns, vidusskolas direktors Uldis Katlāps un pašvaldības darbinieks Guntis Kārklevāls.

Viena no problēmām — jaunieši negrib laukos palikt, viņi aiziet studēt un neatgriežas. Tas arī saprotams: jaunie cilvēki grib pelnīt, bet šeit nav tik ienesīgu darbavietu. Atklājās, ka mūsu uzņēmumos trūkst atbilstošu kadru. Nav arī nepieciešamo amatnieku, piemēram, visā Talsu rajonā ir tikai viens sertificēts skurstēslauķis. Būtiski, lai tie, kas kļuvuši par amatniekiem un paliek laukos, spētu uzņemties atbildību par savu darbu, tā kvalitāti. Tika

atgādināts, ka jāatgriežas pie sistēmas, kad ir bijis mācekļis, kas apgūst amatu, un meistars, kas viņu skolo. Talsu rajonā ir tikai viena profesionālā vidusskola Laidzē. Dundagā vēl viena nav vajadzīga. Šeit jāveido kaut kas īpašs, piemēram, ja ir pienotava, tad jānāca piena tehnologi. Jābūt pārkvalifikācijas sistēmai, varbūt pieaugušo izglītības centram. Atskanēja arī viedokļi, ka nav pētījumu, lai zinātu, kuras profesijas ir nepieciešamas.

Visi par sāpīgāko sociālo likstu atzina nodarbinātību.

Izvirzītās mērķgrupas: jaunieši, invalīdi, māmiņas ar bērniem, bezdarbnieki un darba devēji. Izkrīstalizējās divas būtiskākās problēmas: neskaidrība par darba tirgus pieprasījumu pagastā un neatbilstoša kvalifikācija, t. i., nepietiekama motivācija, nepietiekamas prasmes un zināšanas. Kad problēmas un mērķgrupas bija noskaidrotas, visi kopīgi G. Misānes vadībā izskatīja plānotos atklātos projektu konkursus, lai izvēlētos visatbilstošākos. Dalībniekus sadalīja divās darba grupās, un viņi kopā ar projektu vadītājiem izvirzīja sasniedzamos mērķus, mērķgrupu un aktivitātes. Interesanti, ka ikkatra grupa, darbojoties atsevišķi, tomēr bija izvēlējusies vienu

un to pašu mērķauditoriju — jauniešus. Pēc iepazīšanās ar darba grupu rezultātiem tika uzdots mājas darbs — sagatavot projekta aprakstu un ieviešanas loģiskās plānošanas matricu. Tas nozīmē — taps projekti, kas mudinās jauniešus apgūt pagastā nepieciešamās profesijas.

Diāna Siliņa

Interesentus, kas vēlas nodarboties ar suvenīru izgatavošanu, ar savām ierosmēm aicinu pils darbnīcā, iepriekš piezvanot pa tālruni 3242762 vai 26109787.

Tālis Frišenfelds

Darbība pret vardarbību turpinās

No 2006. g. 4. IX līdz 2007. g. 31. XII Dundagā noris projekts *Sociālās rehabilitācijas programmas papildināšana un ieviešana Dundagas pagastā no vardarbības cietušām sievietēm un jauniešiem*.

Šo projektu tāpat kā iepriekšējo

(01.05.2005. — 31.03.2006.) pārrauga Veselības un sociālās palīdzības centra vadītājs Valdis Rande. Arī šo ieceri atbalstījis Sabiedrības integrācijas fonds, bet līdzekļus piešķīris Eiropas Sociālais fonds un Latvijas valsts, un projekts padziļina un paplašina iepriekš uzsākto — rehabilitē

vardarbībā cietušas sievietes un jauniešus. Līdztekus pirmā projekta sieviešu un jauniešu grupām darbošies jaunas, pavisam aptverot 22 sievietes un tikpat daudz jauniešu. Nodarbības notiks vietējo lietpratēju vadībā.

Par projekta gaitu vēstīsim ar mū-

su pielikuma, vēstneša *Darbība Pret Vardarbību—II* starpniecību (tā pirmais numurs iznāk vienlaikus ar šo Dundadznieka numuru), izdosim bukletu, rakstīsim *Talsu Vēstī*, un gada nogalē Dundagā notiks seminārs, kurā ar projekta pieredzi iepazīsies kaimiņu pašvaldību pārstāvji.

Sievietes un jaunieši, kas saskārušies ar vardarbību, var pieteikties Dundagas Veselības un sociālās palīdzības centrā pie sociālajām darbiniecēm Daces Bergmanes vai Inetas Mauriņas vai zvanīt uz centru pa tālruni 32 32306, vai arī pie sociālās darbinieces Alfas Auziņas Dundagas bērnu dienas centrā *Mājas*.

Alnis Auziņš

Viss projektētāju rokās

Kas jauns ūdenssaimniecības projektā? To vaicāju Guntim Kārklevālam.

— Oktobra sākumā no projektētājiem saņemsim tehnisko projektu, un tad mūsu darbs būs to izskatīt un saskaņot. Skiču projektu esam saskaņojuši, galvenās nostādnes, ko un cik

būvēs, ir skaidras.

Pieprasījumu finansējumam iesniegsim nākamā gada sākumā. Tā kā no 2007. gada sākas Eiropas Savienības (ES) nākamais finanšu plānošanas posms (līdz 2013. gadam), jāreķinās arī ar citiem nosacījumiem projektu iesniegumu sagatavošanai un

apstiprināšanai. Tas projektu kavēs.

— Kādi iemesli vēl kavē projekta straujāku virzību?

— Lielais skaits pašvaldību vienā projektā — četrpadsmit. Visas nevīrās uz priekšu vienā ātrumā, un tas palēnina kopējo gaitu. To sapratusi arī Vides ministrija un turpmāk vairs neapvienos pašvaldības vienā projektā. Tas nozīmē, ka tagad pieteikums finansējuma saņemšanai jāgatavo katrai pašvaldībai pašai

un jāiesniedz Vides ministrijā, kas darbosies kā ES starpniecība Kohēzijas fonda finansējuma saņemšanai ūdenssaimniecības projekta īstenošanai.

— Tātad mūsu lietpratēji nevar ietekmēt projektēšanas gaitu?

— Nevar. Viss ir projektētāju rokās.

— Kas kavēšanās dēļ rada lielākas bažas?

— Neapšaubāmi sadārdzināsies

būvniecība. Pašvaldībai būs jāiegulda vairāk naudas, varbūt pat līdz 40 procentiem no kopējām izmaksām. Tomēr arī tas būtu ļoti labi, ja tik vērienīgā projektā Eiropas Savienība segtu ap 60 procentu izmaksu. Jā, ir vēl otra iespēja, veikt projektu mazākā apjomā. Taču tas nebūtu lāgā, jo neļautu paveikt visu iecerēto.

Alnis Auziņš

Ciemos

Ezermuiža

(Turpinājums.

Sākumu skatīt 7. (53.) numurā)

BRĪVVALSTS GADI

Oļģerts Kunstbergs: «Zaļmežos dzīvoja Apškrūmi. Viņiem bija amatnieku vai zvejnieku zeme, arī 6,5 hektāri. Apškrūms gan nebija amatnieks. Viņš jūrā zvejoja bušes, ziemā piepelnījās mežā.

Mūsu māja bija svešu ļaužu pilna, pastāvīgi dzīvoja desmit un pat vēl vairāk mežstrādnieku — gan sezonas strādnieki, gan kādi trīs pastāvīgie. Viņi mita abās augšistabās un vienā lejas istabā (pavisam lejā bija trīs). Dzīvojām ļoti satīcīgi, citas izejas nemaz nebija. Par katru cilvēku mežniecība mums maksāja 50 santīmu diennakti. Tātad tas bija peļņas avots. Turklāt mana māte mežstrādniekiem pārdeva piena produktus, olas. Tāda noieta dēļ māte turēja piecdesmit sešdesmit vistu, cepa daudz maizes.

Te visapkārt bija meži. Kokmateriālus toreiz veda tikai uz jūrmalu. Katru ziedu uz šo pusi brauca saimnieki ar diviem zirgiem, veda balķus un malku uz jūrmalu. Mūsu mājās ziemā mitinājās līdz astoņiem zirgiem. Pastāvīgie mežstrādnieki vasarā gāja siet plostus, vest malku jūrā. Malku krāva liellaivās, bet balķiem borēja caurumus, sasēja kopā, un īpašs kuģītis, šleperis, plostus veda uz Rīgu. Arī melnsilnieki tā piepelnījās.

Tuvējā apkārtnē dedzināja kokogles, es atceros divās vietās. To darīja tā. Uz līdzenas zemes sakrāva vertikāli 70 vai 75 cm garu malku (toreiz bija tikai tādas pagales) līdz 5 metru diametrā, šim krāvumam virsū vēl vienu kārtu, apkārt aplika sūnas un zemi un no augšas pamazām dedzināja. No sākuma augšējā daļa bija vaļā, tikai sāni aizrakti. Vēlāk, kad jau nāca ogles, arī augšu aizbirdināja ciet — noslāpēja pilnībā. Kokogļēm

izmantoja tikai lapkoku malku, pārsvarā bērzu. Es, puika būdams, reizēm gāju mežstrādniekiem līdzi.

Mūsu saimniecībā pārsvarā bija divas govis, zirgs, aitas, cūkas, ap 50 — 60 vistu. Arī par zemi bija kaut kas jāmaksā, katru gadu vajadzēja papildus pārdot vienu cūku *Bekonam* [*Bekona eksportam*], tie labāk maksāja. Viegla dzīve nebija arī tajos lai-

• Ezermuižas virsmežsargs Ernests Kunstbergs.

Foto no O. Kunstberga albuma.

kos, vismaz sīkzemniekiem ne.

Gar manu māju tek maza upīte. Tāpēc arī mājām tāds nosaukums.»

No 30. gadu preses

Pag. gada aprīļa mēnesī ticis atlauzts Dundagas muižā dzīvojošam A. Miķelsonam piederošais Ezeru pļavu siena šķūnis un aizvests siens Ls 80 vērtībā. Izsekojot pēdām, tās novedušas Melsilciemā. **Ventas Balss, Nr. 34. Otrdien, 1936. gada 24. martā (KSM)**

VĀCU LAIKI

O.K.: «Mūsu mājās bija vācu štābs. Apakšstāva istabās dzīvoja vācu virsnieki (mežstrādnieki tad bija prom), mēs — augšā. Visapkārt bija izvietota artilērija, deviņi lielgabali. Klētī

bija centrāle, tā vācieši uzturēja sakarus, arī ar jūrmalu. Jūrā bija salikti mērķi, vācieši šaudījās, trenējās. Karš jau gandrīz bija beidzies, viņiem nebija, ko darīt. Bunkuros dzīvoja zaldāti.

Mans brālis bija vācu armijā, un 1944. gadā, kad bija frontes pārrāvums, Leo kopā ar daudziem saviem biedriem dezertēja. *Upītes* bija vāciešu pilnas. Es pa gabalu pamanīju brāli, mēs sazinājāmies, un es brālim nogādāju drēbju paunu. Viņš ieradās mājās privātā — pie tēva arī kara laikā daudzi nāca šūt. Brālis drīz vien gan aizgāja mežā, un pēc kāda laika viņu arestēja. Leo nonāca Ventspils cietumā.

Drīz pēc tam, 1944. gada rudenī, vācieši pēkšņi pavēlēja izvākties ārā. Vakarā pateica, lai pulksten deviņos no rīta *Upītēs* neviena vairs nebūtu. Nekādu citu vietu neierādīja, tikai sacīja, ka mums jābūt desmit kilometru attālumā no jūrmalas.

Lopus dzinām līdzi. Cūku gan naktī nokāva. Vācieši bija diezgan miermīlīgi. Kad lika aiziet, pateica: «Cūku nokaujiet, gaļu sakraujiet ratos. Ar vienu cūku jūs mūs nepaēdināsiet, bet jums ir bērni, jums jādzīvo.» Bija tāds virsnieks ar pītiem uzplečiem, laužīti latviski runāja. Viņš bija cēlies no vācbaltiem, viņa vectēvam Zemgalē bija piederējis īpašums.

Arī no garās mājas lika izvākties. Tēvabrālis pārcēlās pie radiniekiem. Mums nebija neviena, kur iet, tāpēc aizgājām dzīvot Muņu ciemā — mežā. Sākumā zem kļājas debess, vēlāk atradām siena šķūnīti. Bija oktobris, caurām naktīm kurinājām ugunsķuru un pēc kārtas sildījāmies. Varbūt tā ilgi būtu dzīvojuši, bet vienu jauku nakti vācieši sāka šaut. Viņi mūsu uguni bija ievērojuši un nodomājuši, ka te ir partizāni. Mūs izveda uz lielceļa un pateica, lai ejam, kur vēlamies. Iegājām *Grabos* (tagad tā māja noārdīta), kur jau mita pāri par četrdesmit cilvēku. Bet visi bēgļi, labestīgi. Vienā istabā dzīvoja trīs ģimenes, divpadsmit cilvēku. Gulējām uz grīdas salmos. Tā līdz kapitulācijai.

Dundagā pie slimnīcas bija koncentrācijas nometne. Mēs, vairāki puikas, kad bijām *Grabos*, savācām maizi, vārītus kartupeļus audekla maisīnos, un gājām mest gūstekņiem aiz žoga. Cilvēki ir cilvēki, un karš ir karš. Vāciešiem, kas sēdēja novērošanā, devām vārītas olas, sviestu un speķi. Drusku arī bijām ielauzījušies vāciski.

Četrdesmit piektā gada maijā nācām atpakaļ uz *Upītēm*. Mūsu ēkām nebija ne logu, ne durvju, labības šķūnim jumts palicis, bet dēļi no sienām noplēsti. Vāciešiem vajadzēja bunkuriem materiālus.

Labi, ka vistu kūti mēs laikus bijām iztaisījuši pamatīgu bedri, ielaiduši iekšā lielu kastī — miltu tīni — un tajā iebēruši gandrīz tonnu labības. Apkārt kastei apbērām pelavas kādu 20 cm biezumā. Domājām par to, lai mums būtu, no kā maizīti cept un arī sēklas tiesai. Tas mums tagad lieti noderēja.»

No 40. gadu preses

Līdz ar pavasara iestāšanos, tuvojas noslēgumam mežu izstrādāšanas

• Ezeru māja mūsdienās.

I. Abaja foto.

darbi Ventspils apriņķa virsmežniecībās. Zināmas grūtības mežu izstrādāšanas, it sevišķi balķu izvešanas gaitā radījies pēkšņi uznākušais atkusnis, tomēr mežniecības izlieto visas iespējas, lai balķi lielākos daudzumos nepaliktu mežā līdz nākošai ziemei.

...Šlīteres virsmežniecībā 59800 m³ vietā izstrādāts 38742 m³ kokmateriālu, turpretim izvests ir vairāk — 44814 m³. Visvairāk paveikusi Ezera mežniecība — 12000 m³, vismazāk — Kolkas mežniecība — 6729 m³. **Ventas Balss, Nr. 26. Trešdien, 1942. gada 1. aprīlī (KSM)**

PĒCKARA LAIKS

O.K.: «Pirmos krievu laikus pie mums tikpat kā nemanīja. Vienīgi Melsilā iebruca krievi ar vecu kravas mašīnu, kam koka virsbūve. No Ezermuižas nevienu neizveda.

1945. gada 9. maijā brāli palaida vaļā no cietuma, un viņš ar kājām pārnāca mājās. Tad, kad viņš ēda brokastis, ienāca krievu ķēde — cilvēki desmit metru attālumā nāca šaudīdamies. Leo neļāva pat paēst, abus ar tēvu arestēja un aizveda nezināmā virzienā.

Izrādās, viņus nometinājuši Dundagas vecajā skolā uz Kaļķu ceļa, tad aizveduši uz Ugāli. Tēvs labi pārzināja krievu valodu un vēlāk iekārtojās par tulku. Viņš neko sliktu nebija darījis. Tēvu pirmo palaida vaļā, pēc pāris mēnešiem arī brāli. Leo aizgāja uz mežsaimniecības skolu un izmācījās par mežzinī. Vēlāk bija MRS direktors Aizputē.

Nepatīkams iespaids palika par krievu karavīriem. Tēvam no sava tēva bija sudraba kabatas pulkstenis, to krievi pievāca. Man bija krievu gūstekņu dāvināts alumīnija duncītis un vēl daži piemiņas nieciņi. Vācu laikā bija uznācis milzīgs sniegputenis un Dundagas — Vīdales ceļu klajumā aizputinājās. Katru dienu vajadzēja rakt sniegu, gan vietējiem iedzīvotājiem, gan ieslodzītajiem, un tā es sastapos ar tiem pašiem gūstekņiem. Viņi mani pazina un uzdāvināja dažas slepus uztaisītas mantiņas. To visu krievu ķēdes zaldāti pievāca, arī pulksteņus un sudraba pieclatniekus. Ko tur varēja iebilst?

Mežabrāļu te nebija. Drusku tālāk pie Kaļķiem gan. Mūsu mājās neienāca. Mans sievastēvs reiz vienu bija saticis, vācu laika policijas priekšnieku, un tas teicis: «Turi muti, ne tu mani esi redzējis, ne es tevi. Ja nāks gaismā, tad tava ģimene pazudīs.» To viņš man izstāstīja, kad bijušais policists bija kritis vai saņemts gūstā. Bet tā mežabrāļi nevienu neaiztika, miermīlīgi dzīvoja, tikai dedzināja šķūņus.

Kara beigās no Vidzemes uz Ezermuižu atnāca viens vīrs, kas laikam bija darbojies policijā, lai baidījās no krievu jūga. Vēlāk viņš apprecējās un 50. — 60. gadu mijā mežmalā uz cēla *Birzes*, bet agri aizgāja aizsaulē.»

Alnis Auziņš

Autors pateicas par atbalstu raksta sagatavošanā I. Abajam, O. Kunstbergam un V. Mitleram.

Nobeigums nākamajā numurā.

• Pie Upītēm, ap 1960. gadu. Pirmais no kreisās mežzinis Leo Kunstbergs, blakus mežsargs Rihards Jāvalds, ar brillēm Strazdiņš no Zaļmežiem.

Foto no O. Kunstberga albuma

• Senās Ezeru mežniecības ēkas daļa, kas nu jau 20 gadus atrodas blakus Upītēm.

Autora foto.

Pensionāri Līgatnē

Piektā septembra rītā, Ainas Šleineres aicināti, atkal pulcējāmies ekskursijai. Apbrīnojama ir Ainas enerģija, savācot turpat 60 braucēju!

Ceļa mērķis — Līgatne. Pirmais apskates objekts — slepenais bunkurs, kas atrodas 9 metrus zem Lī-

gatnes rehabilitācijas centra. Tā platība ir 2000 kvadrātmētru, sienas — divu metru biezās. No 1970. līdz 1980. gadam celtā patvertne bija paredzēta Latvijas valstsvīru komandai X stundā... Apskatei bunkurs nodots 2003. gadā. Tajā atrodas visa nepieciešamā sakaru aparatūra, gaisa kon-

dicionētāji, sanitārais mezgls, virtuve, ūdens no artēziskās akas utt. Tur varētu dzīvot trīs mēnešus.

Uzkavējāmies Līgatnes papīrfabrikā — vecākajā Baltijā, vienā no vecākajām Eiropā. Tagad tā, galvenokārt strādājot pēc pasūtījuma, izmanto ievesto celulozi un pārstrādā mūsu pašu makulatūru, dienā saražojot apmēram 9 tonnas papīra. Pusi saražotā eksportē, puse paliek pa-

šiem.

Pēc tam dabas takā apskatījām stīrnas, meža cūkas, lāčus (arī līzīti un līzīti), dažādas pūces un lūsi.

Tālāk mūsu ceļš veda uz trušu fermu. Pēc saimnieka teiktā, tur dzīvo apmēram 100 šķirņu pārstāvji. Lielo, tīro šķirņu truši mājā būros, bet aplokā ganījās un skraidīja dažāda lieluma un izskata truši. Tos ar sajūsmu varēja paglaudīt un pacie-

nāt ar burkāniem.

Atpakaļceļā pietājām pie ceptuves — veikala *Lāčī*, lai piepildītu tukšos vēderus un nopirktu gardo maizi.

Laiks lutināja. Tikai mājup braucot, sāka līt.

Visu ekskursantu vārdā sirsnīgs paldies Ainai un šoferītim Jānim!

Baiba Tendere

Pūralāde

Deviņpadsmit gadi Kolkas bākā

Tieši tik ilgi dundadznieks Gunārs Veinbergs nostrādājis Kolkas bākā. Kaut arī pēc tam gandrīz tikpat gadu maizi pelnījis *Dailrades* ceihā, G. Veinbergs pirmām kārtām ir radiotehniķis — pēc izglītības un aicinājuma. Piedāvājam *Paleju* saimnieka atmiņas.

Paldies brošūriņām!

Radio pievērsos gadījuma pēc. Kara laikā Dundagas sešklasīgā pamatskola bija pārcelta uz Neveju. Es tur nokļuvu, kad man bija jāsāk mācīties sestajā klasē. Tieši tad ārpus skolas ēkas nekārtīgās kaudzēs gulēja sakrauta Dundagas pamatskolas bibliotēka — mācību grāmatas, daiļliteratūra un dažādas brošūras. Mazāk

ķi, un es labprāt atgriezies Dundagā. Vecāki bija veci, un maiņu darbs man bija īsti pa prātam.

No bācinieku darba dzīves

Radiobāka — tas ir automātisks raidītājs, kas raida radiosignālus kuģu virzienu peilēšanai. Katru dienu bija jāuzvelk pulkstenis, tam bija ļoti precīzi jāiet. Ik pa piecām minūtēm raidītājam bija automātiski jāieslēdzas, jānostrādā minūte un tad jāizslēdzas. Pārējās līča bākas bija Igaunijā — Sirvē, Ristnā, Osmusārē, Pakri un Vilsandi. Kad Kolkā beidza raidīt signālu, tad pēc piecām sekundēm Ristnā sāka. Ja kādai bākai darbībā būtu kaut neliela laika nobīde, tad visa sistēma nojukt. Garāmbraucošo

sē iekarinātu 100 kg smaga svaru bumbu. Tas bija vēl no cara laikiem ierīkots mehānisms. Gaismas zibšņi bija domāti diennakts tumšajam laikam. Vasarā naktis ir īsas, tad bija jāuzvelk vienreiz, bet ziemā — trīsreiz. Vēlāk ierīkoja stacionāru iekārtu, ko ieslēdza un izslēdza ar īpašu pulksteni un relejiem. Tās pašas divpadsmit sekundes saglabājās, tāpat viens garāks, otrs īsāks zibsnis. Tad vairs nebija jākāpj augšā un jāvelk smagums.

Miglā devām skaņas signālu — četrus garus pūtienus 260 hercu frekvencē ar pusminūtes vai minūtes pārtraukumu. Ja nu tas kaut kādu iemeslu dēļ nebūtu iespējams, tad vēl palika zvans.

Viena mana darbavieta bija ultraīsviļņu radiostacija. Divreiz dienā nodibinājām sakarus ar Roņu salas bāku. Mēs nosaucām četru ciparu kombināciju, viņi savu, — tie viņiem bija vienīgie sakari ar ārpusauli. Šos ciparus tālāk pa telefonu ziņojām uz krastu. To būtība bija tāda, ka viss ir kārtībā un bāka darbojas. Uz Jauno gadu izņēmuma kārtā viens otru apsveicām ar vārdiem. Pretī bija igauņu zēni, mēs — latvieši, tāpēc sarunājāmies krieviski...

Vairākus gadus mums bija četr-

no krasta tāpat kā pārtiku — ar laivu, ar ragaviņām, pat šlepējām ar motociklu (arī ēdamo). Pa gludo spoguļledu gan slīdēja, bet nekas.

Ko «cietumnieki» ēd un dzer?

Bijām pakļauti Jūras kara flotes Hidrogrāfijas dienestam, tas mūs daudz maz apgādāja ar pārtiku. Tā gan bija sauszemes jūrniekiem domātā deva: putraini, lauru lapas, sāls, milti (bet kur tad bākā varētu cept?), konservi, pavisam kādi 20 nosaukumi. Maizi pirkām Kolkā, uz nedēļu varēja paņemt, uz divām arī, bet uz trim gan ne. Ja aprūkās pārtikas un laiks bija daudz maz labs, tad braucām uz krastu.

Vasarā dzērām tikai lietus ūdens, turklāt to, kas no šifera jumta pa caurulēm ietecēja izmūrētos betona rezervuāros! Reizēm atvedām arī no krasta, bet tas bija daudz sliktāks. Kolkas ūdens atgādināja rāvu, tajā peldēja dzelzs oksīds.

Mūsu laikā nebija tik sauss kā šovasar! Un vairākus kubikmetrus lielo rezervuāru nemaz nevarēja iztukšot. Ziemā kausējām ledu. Jūras ledus ir salds, pilnīgi derīgs dzeršanai, labāks par lietus ūdeni. Krāsainā metāla katls bija iemūrēts jau Ulmaņlaikos un domāts ūdens destilēšanai. Mēs dzeršanai jūras ūdeni nekad nedestilējām, lai gan teorētiski tas bija iespējams un varbūt kādreiz bācinieki tā bija darījuši. Mēs destilējam gan, bet tikai akumulatoru vajadzībām.

No bākas vēstures

Bākas salīņu būvējuši deviņpadsmitā gadsimta otrajā pusē piecpadsmit gadus. Iecerētajā vietā dzīti gredzenveida pāļi no apaļkokiem. Gredzeni atkal savstarpēji savienoti, vispirms izveidotas savdabīgas šūnas, un tad tās papildītas ar akmeņiem. Zem ūdens koks saglabājas vesels, jo gaisa nepieklūst.

Sešdesmito gadu sākumā Hidrogrāfijas dienests salīņu kapitāli remontēja. No Igaunijas ar baržāmveda betona blukus un lika apkārt tādu kā gredzenu. Tas izmaksāja apmēram 300 000 rubļu. Strādāja divi celtņi, peldošais krāns krāva jūrā. Salika vismaz četras kārtas. Pirmajos gados daudz bluku vēl varēja redzēt virs ūdens. Pēc tam tie pilnībā iegrima irdenajās smiltīs.

1974. gadā, kad beidzu bākā strā-

elektriskā strāva. Reiz Kolkasragā bija izmērījuši, ka tur ir paaugstināta radioaktivitāte — piecus kilometrus no bākas.

Pašlaik visas līča bākas apkalpo viens cilvēks — bijušais zvejas kuģa kapteinis un zvejnieku kolhoza priekšsēdētājs Feldmanis. Tagad ir ļoti vienkārši — pa mobilo telefonu pārliecinās, ka bākās viss ir kārtībā.

Avārijas un traģēdijas

Vai no Kolkas raga var ar kājām līdz bākai aiziet? Nevar! Tas ir izrunāts. Viens gudrinieks pirms pāris gadiem gribēja tā aizsolot un pazuda. Es pats, uzvilcis vesti, reiz pamēģināju. No bākas jānopeld vismaz simt metri, tad var dibenu aizsniegt. Bet gar pašu bāku plūst stipra straume, ka visu laiku izskalo smiltis. Tur ir četrus metrus dziļš.

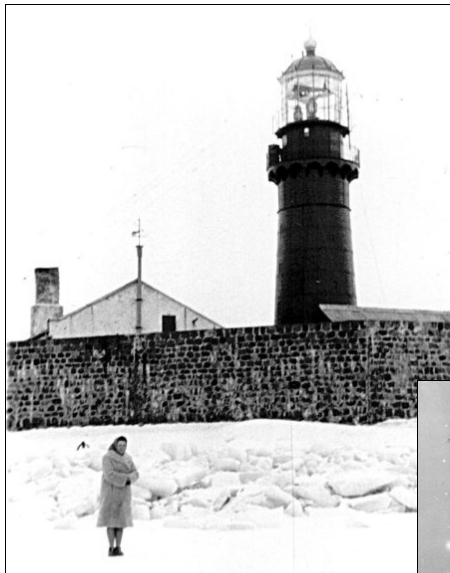
Tūlīt pēc kara, kad civilā apkalpe bākā vēl nestrādāja, reiz pazuduši krievu jūrnieki, kas bija devušies jūrā ar buru laiviņu.

Gadu pirms sāku strādāt aizgāja bojā divi bācinieki. Pa ceļam uz bāku laivai bija apstājies motors, un, raujot striķi, lai iedarbinātu, viens pārvēlies pār bortu. Otrs biedrs ielecis pakaļ. Tikmēr straume laiviņu aiznesusi prom. Abi palika ūdenī. No bākas Arnolds Brande ar binokli bija redzējis un ziņojis uz krastu priekšniekam. Bet tas nevarēja dabūt nevienu laivu. Beidzot sazinājās ar vienu Ģipkas zvejnieku. Bet kur Ģipka, kur Kolka! Pēc gadiem desmit šis zvejnieks man pastāstīja. Pabraucis līdz raga galam — jau tumsa, neko nevar saskatīt. Braucis tālāk uz Ģipku. Var jau būt, vēl ilgāk braukājot, būtu atradis. Bācinieki nevis noslīka, bet nosala, jo bija oktobris un ūdens — vēss. Vestes viņiem noteikti bija, tā bija obligāta prasība.

Apmēram tajā pašā laikā jūras šaurumā avarēja kuģis, laikam franču, ar labības kravu. Ziemā kuģiem ceļu papildus rādīja ledus boja — metrus piecus gara metāla caurule. Bet tā bija iesalusī ledū un ar visu ledu nocelta no enkura un pārvietota nepareizā vietā. Kuģis, sekodams viltus norādei, bija aplam mainījis kursu un uzsēdies uz sēkļa. Kuģinieki dabūjuši bērt jūrā tūkstošiem tonnu labības.

Kad tikko biju sācis strādāt, bija tāds gadījums. Tieši trīsdesmit pirmajā decembrī nāca viens vidējais zvejas kuģis no Atlantijas, viss vienā rūsā. Pēkšņi tas mainīja kursu un nebrauca vis riņķī bojai, bet nogrieza pirms tās. Jūrnieki, nobraukuši vairākus tūkstošus kilometru un piepeši sadomājuši Vecgada vakarā ietaupīt dažus metrus, kādu minūti! Uzsēdās uz sēkļa un pēc tam stundām mocījās, kamēr tika nost.

Alnis Auziņš

• G. Veinbergs: «Reiz ziemā pie manis ekskursijā bija atbraukusi dzīvesbiedre.»

• G. Veinbergs: «Tagad no vecās bākas raga galā palikusi tikai akmeņu kaudzīte. 50. — 60. gadu mijā vēl slējās senie mūri. Tur pārkrāvām savu pārtiku uz mazajām ragaviņām.» Foto no G. Veinberga albuma

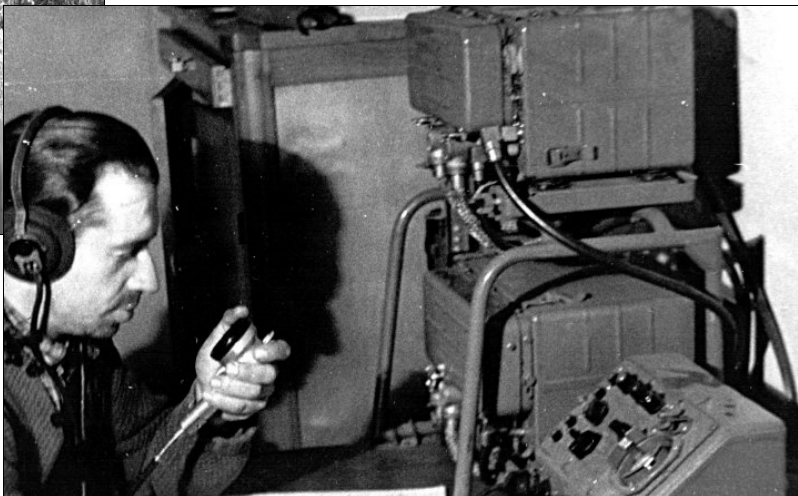

• Šogad augustā *Paleju* pagalmā.

Autora foto

• G. Veinbergs savā darbavietā Kolkas bākā.

Foto no G. Veinberga albuma

vērtīgās atvēlēja skolēniem, pārpalikumi nonāca makulatūrā. Ievēroju dažas brošūriņas par radio. Tā sākās mana mūža aizraušanās.

Pēc brošūras pamācības uztaisīju detektoruztvērēju. Pats kristalizēju svina skaidiņas — kristāldetektoram, jo diodes toreiz neražoja. Vēl vajadzēja spoli ar 100 — 150 vījumiem, austiņas un, pats galvenais, antenu. Mans klasesbiedrs zināja, kur Kaļķos kādā žogā no kara laikiem bija iepīts telefona vads. Nolupinājām divdesmit metrus, un es uzstiepu vadu *Paleju* liepā. Tāds bija sākums — 1947. gadā. Tagad man bēniņi un veranda pilna ar pusjauktiem aparātiem. Kaiņiem un vīdālniekiem restaurēju pussvīlušos un sadegušos televizorus, no diviem uztaisot vienu.

1955. gadā pabeidzu VEF rūpnīcas tehnikumu, un man diplomā bija ierakstīta specialitāte — radiouztvērēju projektēšana un ražošana. Kolkas bākai tieši tad vajadzēja radiotehni-

kuģu stūrmaņi vai radionavigatori peilēja vienu bāku, tad otru, lai noteiktu koordinātas. Signālus raidīja garajos viļņos, sākot no 900 metriem. Tagad jau ir vienkārši, var vadīties pēc satelīta.

Bākas tehniķim bija jāpārbauda pulkstenis, jāuzkurbulē dīzelis, jānoregulē strāvas stiprums akumulatoru lādēšanai. Sarežģīti bija ierīkota gaismas bāka. Kad sāku strādāt, vēl darbojās rotējošais prožektors ar diviem stariem. Tas reizi divpadsmit sekundēs apgriezās riņķī, metot divus gaismas zibšņus jeb, kā mēs teicām, bliņķus. Kuģinieki, tos redzot, zināja, ka tā ir Kolkas bāka. Lai šo darbību nodrošinātu, bākas tehniķim bija jāuzkāpj tornī un trīsreiz reizes diezgan smagi jāgriež rokturis, 14 metru augstumā uzvelkot tro-

reiz diennakti jāveic meteoroloģiskie novērojumi — jānosaka vēja ātrums, ziemā arī ūdens temperatūra — un jāšūta telegramma uz Kolkas meteostaciju. Es biju tā piešāvis, ka pēc barometra, vēja virziena un mākoņiem pateicu labāk gaidāmo laiku nekā no Rīgas ziņoja.

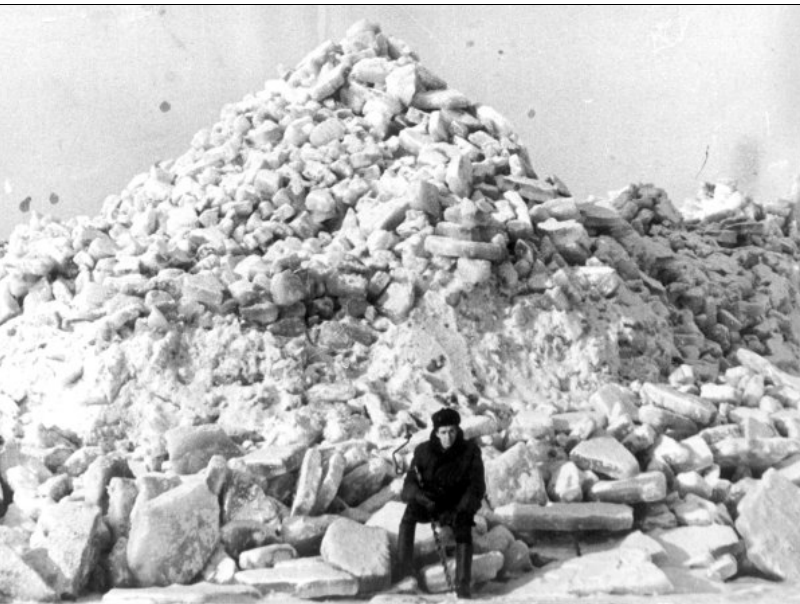
Brīvprātīgā cietumā

Bāka atrodas jūrā uz mākslīgās saliņas piecus kilometrus no krasta. Uz maiņu braucām ar nelielu laivu no Kolkas raga. Esmu braucis arī viens pats. Noteikti bija jāuzvelk glābšanas veste — ar vati pildīta plēve. Bākā iebrāucām iekšā melnajā caurumā. Angliski to sauc par slipu. Nu tas ir aizkrauts ciet.

Strādājām uz maiņām. Vienu mēnesi vieni, otru mēnesi citi. Sākumā pavisam bija kādi desmit cilvēki štatā un reizē strādāja pieci. Ar laiku darbinieku skaits samazinājās. Gadījās, ka viens pats bākā dežurēju divas un pat trīs nedēļas. Vai nu iegādījās nelabvēlīgi laika apstākļi, vai pārinieks krastā aizdzērās. Ja jūrā bija bieza ledus putra, daudzi ledus gabali, tad ar laiviņu nevarēja braukt. Parasti bija tā, ka vienu gadu jūra aizsala, otru palika vaļā. Tad bija vienkārši. Ja bija aizsālis, tad gāja ar kājām. Pārtiku vedām ar laivu vai ar ragaviņām.

No darba brīvajā laikā paskatījies televīziju (mazs aparāts bija jau 1955. gadā) vai palasīju grāmatas. Vientulība mani nenomāca. Putrainu un konservu rezerves arī parasti pietika. Vienu reizi aprūkās, un tad nometa pārtikas kravu no helikoptera.

Sākumā ziemā sildījāmies no centrālāpkures. Vēlāk uzmūrējām krāsnis. Kurinājām ar malku, ko vedām

• G. Veinbergs: «Ledus krāvumi, torosi, bija parasta parādība. Īstas Mēness ainavas! Te es ar meteoroloģisko urbi borēju ledu.»

Foto no G. Veinberga albuma

Stipras saites droši tur

Vecmuižā atceras

26. VIII Gunārs Laicāns *ievēlējās* pulcināja bijušos un tagadējos vecmuižniekus.

Pa sievas līniju mūsu (pagaidām vēl?) pagastvecis ir ticis ne vien duņdžīšos, bet arī vecmuižniekos. Uzklusījis sievasmātes Mrontas stāstus, racies pa pagasta hroniku un aprakstu un jau gadiem lolojis ieceri — reiz sapulcināt *ievēlējās* tos, kam pagātnē vai tagadnē ir saikne ar šo vietu.

Administratīvie grozījumi laika gaitā Vecmuižas vārdu gan svītrotuši no kartēm un citiem dokumen-

tiem, un tagad šī ciema mājas piedien Dundagai, Jaundundagai, Anstrupe un Sūdei. Bet kopīgā vēsture un atmiņas pieder pašiem vecmuižniekiem un visiem dundadzniekiem. Tās kopt grib arī G. Laicāns. Tagad, kad vēsturiskā muižas lauku ēka uz *ievēlējās* zemes tiek lietpratīgi atjaunota, vienā telpā iecerēts izveidot piemiņas stūrīti Vecmuižas pirmajiem jaunsaimniekiem.

Ēdot butes un dziedot dziesmas, ap pussimts vecmuižnieku gremdējās pagājušos laikus un lepojās ar savu piederību šai vietai. Visi nekad vienā reizē nesaņāks, gan tie, kas tādu vai citādu iemeslu dēļ nebija šoreiz, ieradīšies nākamreiz. Nākamai reizei ir jābūt, par to visi bija vienisprātis.

• *Ievēlējās* apsveic *ievēlējās* jeb Ināra Čaunāne un Gunārs Laicāns

Laura Laicāna foto

Alnis Auziņš

Freimutu dzimtas saiets

Dzimtas saknes stipras veidot, izzināt un turēt godā. Tāds bija mūsu saietam, kas 19. septembrī notika Laidzes pagasta *Salmiņos*.

Ojārs Vācietis ir teicis: «Katrš cilvēks tik jauns vai vecs, cik dzimtas saknes un zaļi laksti.» Šos vārdus atcerējos mūsu dzimtas saietā, ko bija rosinājusi Māriete Kviese.

Saieta sākumā aizdedzinājām svečītes, godinot jau mūžībā aizgājušos dzimtas pārstāvjus, pārsvarā no pirmajām trim paaudzēm. Pavisam šajā vakarā, ieskaitot vismazākos un visjaunākos dzimtas pēctečus, bija pulējušies ap 100 cilvēku no visas Latvijas. Vakara gaitā precizējām radurakstus, fotografējāmies, nodibinājām jaunas pazišanās un runājām, runājām... Liels paldies Lilijai Freimutei, kas palīdzēja precizēt Ingmāram Čaklajam raibos radurakstus. Dzimtas *vecājs* — Dzidras Ritenberga brālis Rihards Ritenbergs — atgādināja Freimutu koka sākotni. Augustu Freimutu baronlaikos no Dānijas atveda kā kalpu, vēlāk viņš uzkalpojās par kučieri. Savukārt Trīne Emīlija, istabmeita pili, palika no barona grūta. Barons Augustam lika apprecēt Trīni, par to piešķirot *Cepelēju* mājas šlīterē un iecelot viņu par mežkungu. Freimutu dzimtā ir daudz mežkungu un ar meža darbiem saistītu ļaužu. Lūk, kur sākotne!

Daudz sīkāku ziņu par Freimutu dzimtu iegūsim no Hertas Tieses (3. paaudze) atstātā rakstu mantoju-

• *Visai dzimtai* *kadrā* *gandrīz nepietika vietas...*

Ilvas Šermukšnes foto

ma, ko apstrādāt un ievadīt datorā apņēmās Rihards Ritenbergs. Savukārt Vilmas Rērihas (3. paaudze) dēla Jura (4. paaudze) meita Sanita (5. paaudze), Dundagas vidusskolas skolniece, savā zinātniskās pētniecības darbā ir apkopojusi datus par Rērihu dzimtu (skolotāja Imanta Brusbārža vadībā).

Kāpēc to visu darām? Acīmredzot mums tas ir interesanti. Mums šķiet svarīgi, lai arī 6., 7. un tālākajās paaudzēs nezustu savu sakņu apziņa. Tas ir svarīgi Dundagai un

stijis Māris Čaklais, kuram bija laime un gods ieprecēties Freimutu dzimtā. Tagad viņa dēls turpina *atcerēties*.

Turpināsim meklēt un precizēt, lai pēc trim gadiem, atkal tiekoties, būtu kuplāki gan pulkā, gan zināšanās pašiem par sevi. Kur tiksīmes, tas paliek Aijas Freimutes ziņā.

Jautrīte Freimute,
vakara vadītāja

Aizgāja dundadznieks pasaulē

Visvaldis Stepe bērības zemē

Dundadznieks pasaulē aiziet tālu arī tiešā nozīmē. Kara dēļ tā noticis ar Visvaldi Stepi, kas pirmos sešus dzīves gadus pavadījis Dundagas pilī, kur viņa tēvs Alfons strādājis par ārstu. Šajā septembrī pensionētais Amerikas inženieris nepilnās divās dienās Dundagā piedzīvoja vairākus aizkustinošus mirklus.

Ar sirmo, stalto kungu mani iepazīstināja māksliniece Velga Eizenberga, kas Voldemāru Stepi bija sastapusi jau pirms diviem gadiem. Tad, tieši pēc 60 gadu prombūtnes, Stepes kungs pirmo reizi ciemojās Dundagā.

V. Stepe: «Dundagā esmu pavadījis dzīves pirmos sešus gadus. Mans tēvs Alfons Stepe strādāja par ārstu Dundagā. Ambulance atradās Dundagas pilī, dzīvojām otrajā stāvā.

No agrās bērības prātā palicis visai maz. Daļēji vainojama galvas trauma, ko guvu, jau izceļojis uz Vāciju. Atceros pils lielās kāpnes, dīķi

otrā pusē, pastaigas ar mammu pa pils parku.

Kara beigās ar mammu un jaunāko brāli joprojām mitām pilī, bet tēvs bija vācu armijas hospitālī Latgalē. Viņš lika mums braukt prom, cerot vēlāk Vācijā satikt. Bet tēvs nokļuva Sibīrijā (toreiz mēs par to neko nezinājām). Mēs no Vācijas izceļojām uz Ameriku, bet tēvs 50. gadu sākumā atgriezās no Sibīrijas un neilgu laiku nostrādāja Dundagas slimnīcā. Pēc tam viņš pārcēlās uz dzīvi Latgalē, Andrupenē, kur arī strādāja par dakteri un 1955. gadā mira. (Maigas Lūses atmiņās dakteris

Stepe sācis strādāt Dundagas slimnīcā agrāk, jau ap 1947. gadu. — Red.)

Sākumā tēvam nebija īstas kapa vietas. Mans jaunākais brālis pēc kara ieradās Dundagā, satika tēva slimnīcas laika kolēģi, medmāsu un uzzināja par tēva dzīves noslēgumu Andrupenē. Tad brālis aizbrauca tur un ierīkoja pienācīgu tēva atdusas vietu.

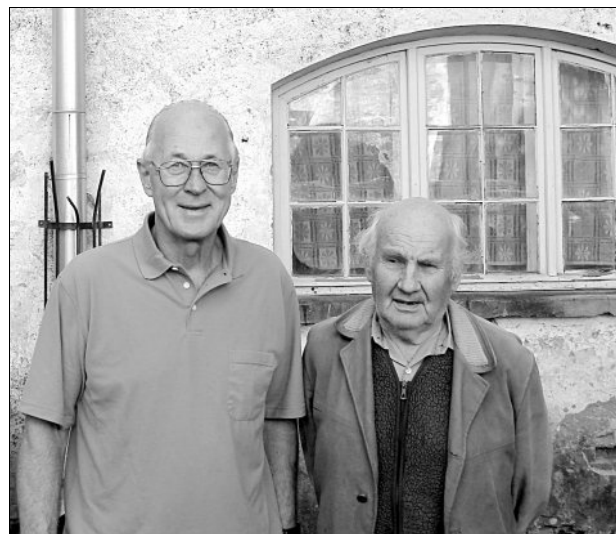
Dundagā pēc kara esmu otrreiz. Pirmo reizi biju 2004. gadā, caurbraucot. Nejauši iepazinot ar Velgu Eizenbergu. Viņa man pēc tam atsūtīja brīnišķīgu skaņu kaseti ar dundadznieku atmiņām. Un tieši šodien es vienu no viņiem satiku!»

Šim aizkustinošajam mirklim arī es biju liecinieks. Kārlis Ludevigs labi atcerējās Visvalža tēvu un iedāvināja saglabājušos darba nespējas lapu, ko 1941. gada 3. jūnijā Dundagas ambulances ārsts Alfons Stepe izrakstījis Zirgu un mašīnu koplietošanas punkta rēķinvedim Ludevigam Kārlim Jāņa dēlam... «Atceros arī to, ka mana mamma Visvalža mammai mazgāja veļu!» Vēl Ludeviga kungs atstāstīja šādu zīmīgu gadījumu. Reiz pie daktera Stepes atbraucis kāds acīmredzami trūcīgs vīrs, lai aizvestu pie savas slimās sievas. Ārsts aizbraucis un pārliecinājies, ka ģimene tiešām nav no turīgajām. Pēc vizītes vīrs jautājis, cik jāmaksā. Par atbildi dakteris Stepe izņēmis piecus latus un sniedzis zemniekam, sacīdams, lai par šo naudu nopērk sievai zāles... Savukārt Velga atstāstīja Ellas Tenderes atmiņu mirkli — kā viņa pili klājusi Visvalža kristību galdu (pēc Visvalža teiktā, kristīts viņš Rīgā, Sv. Jāņa baznīcā).

V. Stepe: «Pirmoreiz šurpbraucot nezināju, vai smiešos vai raudāšu. Bet es priecājos! Taču šoreiz es priecājos vēl vairāk! Tāda tikšanās, tāda laipnība! Gide mani izvadāja pa pili! Noteikti jābrauc vēlreiz.»

Darba mūžu Stepes kungs aizvadījis kādā lielā amerikāņu uzņēmumā, projektējot milzīgus traktoros. Desmit gadus pensijā, dzīvo Ilinoisas štatā, netālu no Čikāgas. Pavaicāju Stepes kungam, kā izdevies saglabāt latviešu valodu.

«Mana māte nomira 1975. gadā. Tuvumā nebija citu latviešu. Es tikai lasīju latviešu avīzes. Šajā ceļojumā esmu kopā ar dēlu Kailu un dzīvesbiedri Kāniju. Viņi gan nerunā latviski. Tomēr savā ziņā mana sieva ir vairāk latviete nekā es. Mana mamma viņai iemācīja cept rudzu

• *Ar Kārlī Ludevigu Dundagas pils pagalmā. Aiz muguras bijušās ambulances logs, tur 20. gs. 30. — 40. gadu mājā apmeklētājus pieņēma Visvalža tēvs Alfons.*

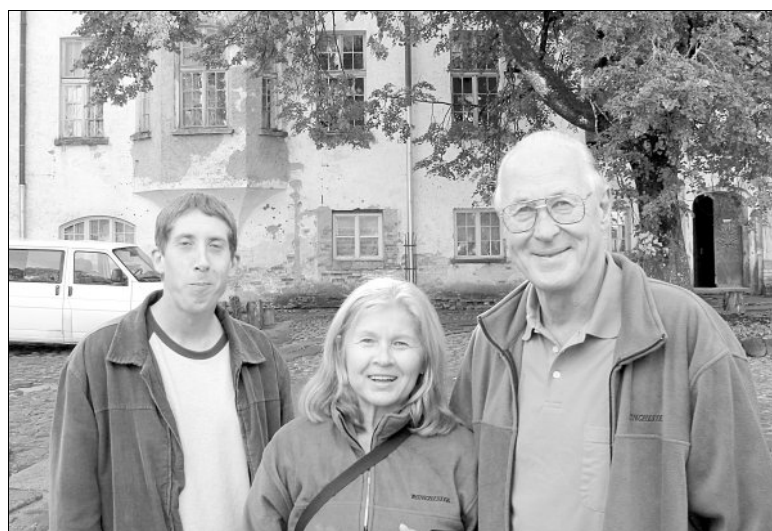
Autora foto

maizi, saldskābo maizi un pīrāgus. Kānija cep ļoti labus latviešu pīrāgus!

Alnis Auziņš

• *V. Stepe: «Paņēmu līdzīgas dažas bildītes, lai te, Dundagā, būtu vieglāk ar kādu uzsākt sarunas. Bet es dabūju nacerēti lielu pretimnākšanu! Šajā foto redzams es, pavisam mazs, pirmais no kreisās, aiz manis māte un tēvs. Tas ir ap 1938. gadu.»*

• *Ar dēlu Kailu un dzīvesbiedri Kāniju Dundagas pils pagalmā šajā septembrī.*

Autora foto

Ne no maizes vien

Evaņģēlijs ir pievilcīgs

Iepazīstieties — Andis Smelte, jaunais Dundagas baptistu draudzes sludinātājs! Viņu 10. IX svinīgā dievkalpojumā, piedaloties arī Latvijas Baptistu draudžu savienības bīskapam Pēterim Sproģim, ieveda amatā. Dažas dienas pēc šī nozīmīgā notikuma ciemojos pie Anda Smeltes, viņa sievas Kristīnes un meitiņas Danielas Alises.

Esam talsinieki

Abi ar Kristīni esam talsinieki. Pats zināmā mērā esmu pat dundadznieks: manas mammas dzimtā puse ir Dundaga. Skolu beidzām Talsos, es mācījos tehnikumā Rīgā, pēc tam studēju kokapstrādi Jelgavā, Kristīne — Latvijas Medicīnas akadēmijā. Pēc studiju beigšanas strādāju Rīgā: piecus gadus *Latvijas finierī*, gandrīz divus gadus *Latven-ergo*.

Tad radās iespēja pārcelties uz Talsiem. Kristīne pērn beidza studijas un viņai bija jāsāk strādāt par ģimenes ārsti. Kur strādāt? Avizē izlasīju sludinājumu, ka lielā kokzāģētava *Vika Wood* meklē darbinieku. Pirms desmit gadiem tur no universitātes biju praksē, tāpēc pieteicos. Konkursu izturēju, vietu dabūju, un bija skaidrs, ka mūsu ceļš ved uz Talsiem.

Darbā plānoju kravas un piegādi. Apjoms ir diezgan liels — katru dienu aizved prom desmit divdesmit lielās mašīnas ar kravu, arī konteinerus. Tas nav mans vienīgais pienākums: mums kopā ir neliels departaments — trīs četri cilvēki, kas plāno ražošanu un piegādi. Man patīk zāģētu koku smarža. Kad zāģē priedi, smaržo pēc terpentīna. Būdam mežinieks, nekad nemainītu Talsus pret Rīgu, kur sastrēgumi un

jādzīvo akmeņos. Šeit ir iespēja arī būt tuvāk mūsu vecākiem un viņiem palīdzēt. Paldies Dievam, ka Viņš visu tik lieliski nokārtojis.

Ceļš uz sludinātāja amatu

Man bija liela Dieva žēlastība — augt kristīgā ģimenē. Tas gan vēl nenozīmē, ka šādās ģimenēs cilvēki bērni automātiski kļūst par kristiešiem. Arī es divpadsmit trīspadsmit gados gāju prom no Dieva; braucu gan līdzī uz baznīcu, bet manas domas un dzīvi jau nevadīja Dievs. Mani vecāki par mani lūdza, un Tas Kungs mani arī pasargāja, ka neesmu nokļuvis kādā bandā vai cietumā. Man bija 14 gadi, kad Dievs mani ļoti uzrunāja. Gadu cīnījies ar Viņu. Kad man bija piecpadsmit, apzināti izdarīju izvēli par labu Dievam un lūdzu, lai Viņš vada manu dzīvi. Tad mani arī kristīja, ienācu draudzē, un sākās mana garīgā dzimšana un pieaugšana. Tolaik mācījos Rīgā tehnikumā. Biju Rīgas Golgātas baptistu draudzē, kur kalpoja mācītājs Andrejs Šterns — melnsilnieks. Apmeklēju jauniešu vakarus, Bībeles studijas, garīgi pieaugu.

Tā kā man ļoti pie sirds bija mūzika, tehnikuma laikā izmantoju iespēju arī mācīties Baptistu savienības koru apvienības rīkotajos dirigentu kursus. Trīs spraigus gadus mācījos pie Anša Alberinga, dažas

meistarklases bija sarunātas pie tolaik pasveša diriģenta Māra Sirmā, kompozīciju mācīja komponists Pēteris Vasks. Otrajā kursā studējot Lauksaimniecības universitātē, apmeklēju Latvijas Kristīgās studentu brālības Bībeles studijas. Tur darbojās rosīga studentu grupa no visām draudzēm: luterāņu, baptistu, adventistu, vasarsvētku. Daudzi jaunieši interesējās par kristietību, nāca uz studijām un kļuva par kristiešiem. Tas bija otrs posms manā garīgajā pieaugšanā.

Esmu vairākus gadus apmeklējis Bībeles skolu — Rīgas Starptautisko Bībeles institūtu, kas bija ar ekumēnisku ievirzi, bet to vadīja krievu baptistu draudžu cilvēki. Lektorī bija no Latvijas un ASV. Tā bija laba iespēja apgūt sistemātiskās zināšanas. Studējām Veco un Jauno Derību, uzzinājām par daudzām un dažādām kalpošanām, maldū mācībām. Tas bija ļoti vērtīgs laiks. Taču jāmācās nepārtraukti. Ļoti nozīmīgs ir Bībeles studijas katram kristietim, kur nu vēl mācītājam.

Kalpošana Dundagā

Kad atgriezāties Talsos, iesaistījāties draudzē. Pēc bijušā bīskapa A. Šterna ieteikuma mani uzrunāja Haralds Anzenavs. Sākumā bija noruna sludināt pāris reizi mēnesī, kamēr viņi atrod pastāvīgu darbinieku. Bet... Dundagas baptistu draudze aicināja mani palikt šeit par sludinātāju. Neesmu alcis kalpot par mācītāju. Esmu to darījis kā ērgļnieks, diriģents, arī kā diakons. Zināju, ka būt mācītājam ir grūti: tas prasa daudz laika, atšķirtību no ģimenes. To visu esmu redzējis tuvplānā. Teicu: «Ja Dievs mani aicina, tad es atsaukšos, negribu teikt *nē*.» Lūdzu Dievu, sacīdams, lai notiek Viņa prāts. Ja tas

nav Viņa prāts, lai Dievs aizver šīs durvis. Tas Kungs mani vadīja, saņēmu iedrošinājumu un ieguvu savā sirdī mieru. Mani atbalstīja arī Kristīne. Sapratu, ka nebūs viegli: tas ir darbs, kas saistīts ar pārdzīvojumiem, priekiem un bēdām. Mēs iesaistāties aktīvas garīgās cīņas priekšējās rindās.

Dundagā draudze ir. Tā nav tikai celtnē, ko redz visi. Draudze ir cilvēki, kas dedzīgi kalpo un mīl Dievu. Vēlos būt ar viņiem kopā, palīdzēt, Dievu lūdzot, domāt, kā varam ar Evaņģēliju aizsniegt cilvēkus. Man jāiepažīst šejieniēši un jāredz viņu vajadzības. Jādoma, ko piedāvāt bērniem, ko — jauniešiem.

Nākotnē gribu redzēt dzīvu draudzi, kur ir ģimenes, cilvēki, kas var iet ārpus baznīcas un sludināt Evaņģēliju. Vēlos, lai viņi būtu darbīgi, priecīgi, un pat tad, kad varbūt neiet viegli, risina arī sāpīgās lietas. Redzu, ka pa daļai tas jau notiek.

Uz sadarbību ar citām draudzēm skatos cerīgi. Esmu kādas reizes bijis Dundagas luterāņu baznīcā: tur bēres spēļu kopā ar mežraga kvartetu. Taču tagad būtu jāredz vietas, jāiepazīst cilvēki. Mums ir kopīgs darbs — pasludināt Evaņģē-

• Kristīne, Daniela Alise un Andis Smeltes.

Foto no A. Smeltes albuma

liju visā tā pievilcībā, un Evaņģēlijs ir pievilcīgs.

Novēlējums dundadzniekiem

Dundadznieki ir laucinieki labā nozīmē. Viņi var būt priecīgi un pateicīgi Dievam par to vidi, kurā dzīvo. Šeit ir pagasts un vadība, kas par iedzīvotājiem domā un rūpējas. Novēlu, lai Dundagā cilvēkiem būtu darbs, bērni un stipras ģimenes, lai dundadznieki aizdomātos ne tikai par to, ko viņi bauda, bet arī par To, kas viņiem to visu piešķir un ļauj baudīt, proti, par Dievu.

Diāna Siliņa

Par zaļu pat vēl zaļāks

Lai prieks mācīt un mācīties!

Ar sauli, ziediem, laba vēlējumiem, pirmo stundu un svētbrīdi luterāņu baznīcā sācijas 62. mācību gads Dundagas vidusskolā.

Skolēniem un skolotājiem veiksmi un sekmes vēlēja jaunā mācību pārzine Austra Auziņa, direktors Uldis Katlaps, izglītības un zinātnes ministre Baiba Rivža savā apsveikuma vēstulē un pagasta padomes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns. Pirmklasniekiem tika salds sveiciens no pašvaldības, ko 1. septembra rītā pārstāvēja kultūras centra vadītāja Smaida Šnikvalde un viņas palīdzē Santa Maksimoviča.

Divpadsmitie kopā ar pirmklasniekiem devās uz *Mazo skolu*, 10. klases — uz Enģeles Barones, Krišjāņa Barona mātes, atdusas vietu Val-

penes kapos un savu pirmo stundu Kubalu skolā-muzejā, bet pārējie — uz savām klasēm.

Divpadsmitie, pirmie un viņu audzinātājas — A. Auziņa, Anita Šķestere un Vēsma Frišenfelde — pie *Mazās skolas* iesildījās rotaļā *Kas dārzā*. Nopietnākais pārbaudījums pirmklasniekus vēl tikai gaidīja: bija jānosauca skola un klase, kurā viņi mācīsies. Arī ar to viņi veiksmīgi tika galā. Atlika vien fotografēties un doties uz savām klasēm, lai uzzinātu, kas viņus sagaidīs turpmāk.

Pulksten 12.00 visi, kas vēlējās, apmeklēja svētbrīdi luterāņu baznīcā. Tur mācītājs Armands Klāvs, spēlējot ģitāru, dziedāja un uzrunāja atnākušos ar vārdiem no Lūkas evaņģēlija 10: 21 – 24. Viņš uzsvera, ka šajā Rakstu vietā Jēzus ir skolo-

tājs, bet mācekļi — skolēni. A. Klāvs dalījās pārdomās par to, kāds ir labs skolotājs un skolēns: labu skolotāju var pazīt pēc tā, cik maz viņš var neatņemt mācīties prieku; labu skolēnu — pēc tā, cik viņš var atrast nepieciešamo savai attīstībai skolotāja personībā. «Jēzus ir priecīgs skolotājs. Viņa prieks saglabājas cauri visam. Arī Viņa mācekļi — priecīgi skolēni,» sacīja A. Klāvs. Viņš aicināja laikus domāt par to, lai pietiktu prieka mācot un mācoties. Tika aizlūgts par Dundagas vidusskolu.

Par to, ka 1. septembris ir īpaša svētku diena, nu jau kuro gadu rūpējas ārpusklases darba organizatore Vaira Kamara. Taču ideju īstenošanā neiztikt bez palīgiem, tāpēc viņa saka paldies Gatim un Naurim Freimutam, kas finansēja veikālā *Lielzieds* veidotos puķu pušķus skolotājiem, Dundagas kultūras centra darbiniecēm S. Šnikvaldei un S. Maksimovičai par apsveikumu pirmklasniekiem, mācītājam Ar-

Vidusskola skaitļos un faktos

Septembris ir laiks, kad ir zināmas absolventu gaitas un skaidrs, cik skolēnu skolā mācīsies un cik skolotāju strādās. Kā pie mums?

2005./2006. m. g. Dundagas vidusskolas 9. klasi absolvēja 68 skolēni, 47 turpina mācīties vidusskolā (45 no tiem — Dundagā), 12 izvēlējušies arodvidusskolas, no kurām populārākā šogad ir Ventspils 20. arodvidusskola. Pārējie apgūs zināšanas Talsu vakarskolā, koledžās un kursos, kā arī strādās. Augstskolās, visvairāk (9) Latvijas Universitātē, kur apgūs datorzinātnes, ekonomiku, filoloģiju, jurisprudenci, vēsturi un vienas zinātni, iestājušies 20 no 38 vidusskolas absolventiem. Vēl vidusskolas beidzēji izvēlējušies Rīgas Purvciema amatniecības vidusskolu, arodvidusskolas, koledžas. Kāds

strādās.

Šogad Dundagas vidusskolā mācās 549 bērni un strādā 54 pedagogi, no kuriem četri jauni darbinieki: Inese Namsone mācīs latviešu valodu un literatūru, Zofija Maurere — krievu valodu, Silva Rozenberga — vēsturi, Anita Šķestere audzinās 1.a klasi. Skolā būs arī sociālā pedagoge Vīzma Lagzdiņa. Mācību pārziņu pienākumus veiks Sarmīte Dinsberga un Austra Auziņa.

Pirmo mācību gadu skolā uzsāka 30 skolēni, līdz ar to ir divas pirmās klases. Devītajās klasēs ir 62, bet divpadsmitajā — 26 skolēni.

Ziņas apkopoja Diāna Siliņa

mandam Klāvam, muzejniekiem Ivaram Abajam un Gunitai Tropiņai par atsaucību.

Diāna Siliņa

ikvienam klases audzinātājam plānot un vērtēt savu darbu, kā arī atbalstīt audzināmās klases skolēnus. Kopīgi veidotajā programmā uzmanība pievērsta tādām tēmām kā sevis izzināšana un pilnveide, es klasē un skolā, saskarsmes kultūra sabiedrībā, karjeras izvēle, mediji un to ietekme, veselība un vide, drošība. Tematus piemeklē, ņemot vērā skolēnu vajadzības un attiecīgā vecumposma attīstības īpatnības.

29. IX Skolotāju dienā 12. klases sarūpēja pārsteigumus katram skolotājam.

Norika Rēriha, Dundagas vidusskolas direktora vietniece audzināšanas darbā

Mācību gada sākumā

Jaunajā mācību gadā veiksmīgi darbu uzsākusi sociālā pedagoge *Vizma Lagzdiņa*, kas ar skolēniem strādā tad, kad novērotas sociāla vai emocionāla rakstura grūtības, kas traucē mācīties skolā. Sociālais pedagogs balsta ne tikai skolēnus un vecākus, bet arī kopā ar klases audzinātāju mērķtiecīgi, labvēlīgi risina ikvienu samezģojumu. Vizma jau dažās ģimenēs tikusies ar skolēniem un vecākiem, noslēgusi vairākus līgumus ar skolēniem par skolas apmeklēšanu. V. Lagzdiņa labi sadarbojas gan ar sociālo die-

nestu, gan ar pagasttiesu, tāpat aicina vecākus un pašus skolēnus būt drošākiem, nekastrēties meklēt palīdzību un izteikt savas problēmas, kā arī lūdz vecākus pievērst lielāku uzmanību bērna vienas dienas skolas kavējumiem, jo tas var būt sākums turpmākajiem. Vizma saka paldies ikvienai ģimenei, kas palīdz un seko sava bērna skolas gaitām!

Rosīgi darbu ir sākusi skolēnu pašpārvalde, izveidojot jaunu darbības nolikumu un mācību gada pasākumu plānu.

14. IX futbola sacensībās starp 9. un 12. klašu zēniem sacentās arī

Raibs kā dzeņa vēders

SKAITĻA VĀRDS

Iestājoties rudenim, arvien biežāk iznāk ciemoties *Alksbirzēs*. Māsas kuplajā ģimenē ik pa laikam ir kāda svinēšana: vispirms Sarmītei jubileja, tad Reinim dzimšanas diena, pēc tam Miķelim vārda diena, un tad jau seko jubileja arī pašam Aldonam...

Pašiem mazākajiem, Andrejam un Martai, vēl jāgaida un jāgaida, kamēr pienāks viņu kārtā. Grūti maziem bērniem tik ilgi izturēt bez dāvanām un ar otršķirīgu uzmanību. Vienā šādā reizē Andžiņš vairs nespēj nociesties, pienāk pie galda un noprasa pavisam tieši:

— Grib, es aizskaitīs līdz simtam?
— Nu, pūt vaļā! — nosaku un sataisos uz klausīšanos.
— Pagaid, es tulitas, — noteic Andžiņš un žigli aizmetas prom. Sanākušie ciemiņi spriež savā starpā:
— Tā varet būt, ka viš tik tāl māc

skaitīt?

— Bet cik viņam gād?

— Novembr beigas paliks piec, — Mamcis par saviem mazbērniem zina visu. — Dzimšans dien viņam i gandrīz reize a vārd dien, — viņa precizē.

— Tā i, ka Andžiš tik tāl jau māc skaitīt? — brāļus un mazo māsu tinčina klātesošie. Bet šie tikai sēž savās vietās pie galda un klusējot smaida. Noslēpumaini. Savvērnieski.

Mēs jau esam pieraduši pie tā, ka Sarmītes vecākajiem puikām ik pa laikam atklājas kādi jauni dotumi, liekot pabrīnīties par to, kā šajā nostūrī, mājā bez ērtībām un ar skaidri redzamām trūkuma pazīmēm, auga teju vai brīnumbērni. Var jau gadīties, ka lielo brāļu iespaidā mazā Andžiņa spējas izpaužas krietni vien agrāk. Ne vienu reizi vien jau bijām

pieredzējuši to, ka no Andžiņa mutes nāca laukā pārgudri (tikai pieaugušam cilvēkam raksturīgi) spriedumi. Bet lai četru gadu vecumā skaitītu līdz simtam?!...

Mūsu minējumus pārtrauc Andžiņa atgriešanās. Puika lepnī iesoļo telpā, kaut ko tievu un garu velkot aiz sevis... Tā izrādās izritināta mērmā lente no Sarmītes rokdarbu kastītes. Andžiņš paņem mērlenti aiz gala, ieskatās uzmanīgi — vai pareizā puse — un raiti uzsāk:

— Viens, divs, trīs, četr, piec, seš, septiņ, astoņ, deviņ, desmit, vienpadsmit, divpadsmit... — mazā puikas balss skan skaidri un skaļi...

Lai arī klātesošie ir pārsteigti par šādu skaitīšanas manieri, iebildumi neatskan. Visi ir tik saprotoši, ka izrāda pienācīgu cieņu mazā zēna centieniem. Taču jo tālāk iet skaitīšana, jo platākos smaidos izplešas klausītāju sejas. Viens otrs pat pavērs skatienu pret grīdu un piesedz seju ar plaukstu...

— ... piecdesmit viens, piecdesmit divs, piecdesmit trīs, šito es nezin,

piecdesmit piec, piecdesmit seš, šito es nezin, šito es nezin, šito es nezin, sešdesmit, — ne mirkli nesaminstinoties un nesamazinot uzņemto tempu, dziļā nopietnībā turpina Andžiņš.

Jo tālāks ir skaitāmais desmits, jo biežāk atskan neparastais skaitļa vārds... Reti kurš no ciemiņiem pie galda ir spējis palikt nopietns, kaut gan skaņu vēl neviens nav palaidis. Mamcis met dusmu zibeņus uz visām pusēm — viņai nu itin nemaz nepatiks, ja kāds atļausies pasmieties par mazdēlu pastarīti.

— Fui, kād jūs nejauk! Puik tač tā cenšas! — Mamcis pārmetoši nošķācas.

— Nekas, nekas! Viss tač i kārtība! — samiernieciski smaida no virtuves atnākušī Sarmīte.

— ... šito es nezin, šito es nezin, šito es nezin, simts! — uzvaroši nobeidz Andžiņš.

— Urā! Malacis! Tev izdevās! Nu, tu gan nodev, Andrej! — ar ovācijām, aplausiem un slavinājumiem tiek sveikts gandrīz bez elpas palikušais

Nāc un piedalies!

Aizgājusi vasara — silta, skaista un gana spraiģa tiem bērniem un jauniešiem, kuri Dundagas vārdu godam pārstāvējuši dažādos pasākumos.

Sportisti mērojušies spēkiem dažādās sacensībās, dejotāji bijuši tuvākos un tālākos ceļos arī ārzemēs. Esam godam piedalījušies 3. skolu jaunatnes teātra festivālā, skatuves runas konkursā *Zvirbulis 2006*, teātra sporta turnīros, bet šahisti savas spējas pārbaudījuši starptautiskā mērogā.

Klāt rudens un skolas laiks. Līdzī tam arī iespējas **atkal iesaistīties dažādos interešu pulciņos**. 1. — 4. klašu skolēnus aicinām piedalīties darbmācības pulciņā (vadītāja Zinta Ro-

zefelde), bērnu teātrī un skatuves runas pulciņā (vadītāja Aija Freiberga), korī un vokālajā ansambli (diriģente Sandra Cirvele), mūsdienu dejas turpina mācīt Daina Miķelsone, bet 3. — 4. klašu tautisko deju kolektīvu vadīs Dace Treinovska. Sportistu sagatavošanas un sporta spēļu grupas trenēs Gundega Lapiņa. Skolēniem no 5. līdz 12. klasei iespējas nodarboties ar sportiskajām aktivitātēm ir sporta skolas grupās, kas darbojas Dundagā, treneru Unas Silas un Gundegas Lapiņas vadībā.

No lielgabala uz... Dundagu

No 5. līdz 15. septembrim pagasta bibliotēkā varēja iepazīties ar Francijas Kultūras centra ceļojošo izstādi *Žils Verns, viņa dzīve un darbi*.

Dundagas centra bibliotēkā ir lasāmas 11 arī latviešu lasītājiem labi zināmā franču fantastā Žila Verna (*Jules Verne*, 1828 — 1905) grāmatas. Pavisam pazīstamais rakstnieks radījis 64 grāmatas savā slavenajā *Ne-*

parasto ceļojumu sērijā un 5 ārpus tās. No šīm piecām īpaši jāizceļ darbs *Parīze XX gadsimtā*, ko savulaik Verna izdevējs Ecels atteicies publicēt. Manuskripts no jauna atrasts un nodrukāts pirms divpadsmit gadiem, turklāt ar ievērojamiem panākumiem.

Izstāde atklāj vēl citus saistošus faktus: Verna darbi kalpojuši par iedvesmas avotu daudzu spēļu —

dažādu *cirka* paveidu, loto, klucīšu, lego, mozaikmīklu (*puzles*) un datorspēļu radīšanai, daudzi darbi ekranizēti; pats Verns bijis kaislīgs ceļotājs un piedalījies gan jūras braucienos, gan ceļojis ar gaisa balonu; rakstnieks labprāt teicis publiskas runas; viņa radnieks pret rakstnieku izdarījis neveiksmīgu atentātu; Itālijā 19. gadsimta vidū visā nopietnībā uzskatījuši, ka tāda rakstnieka nemaz nav, un vārdu sakopojums Žils Verns ir vairāku autoru kopīgs pseidonīms...

neiztikt. Tomēr, vēlreiz izsakot pateicību visiem *Kalēju* saimniecības ļaudīm un īpaši čaklajai Lienei Ratniecei, cerēsim, ka nepaies pārāk ilgs laiks, kad Pācē atkal varēsim redzēt

Teksti bija papildināti ar ilustrācijām. Iespējams, ka izstāde sagādāja vislielāko piedzīvojumu un savdabīgu atkalredzēšanās prieku manas paaudzes un nedaudz jaunākiem un vecākiem cilvēkiem. Kā pastāstīja bibliotekāre Ina Eihlere, mūsdienu bērnus vairāk saistot Harijs Poters, lai gan gluži aizmirsti neesot arī Verna varoņi.

Jāpiebilst, ka ar Žila Verna dzīves gājumu izstādes planšetēs varējām iepazīties gan franču, gan latviešu valodā.

Alnis Auziņš

Jaunie jātnieki Pācē

Augusta pēdējā svētdienā Pāces Kalējos norisinājās jauno jātnieku sacensības.

Jau vairākus gadus *Kalējos* skan kumeļu zviedzieni un zirgu pakavu dipoņa. Tie bērni, kurus patiešām saista skaistie, gudrie dzīvnieki, atrod laiku gan jāšanas pamatu apguvei, gan teorētisko gudrību krāšanai, gan zirga un staļļa kopšanai, gan ru-maka iejūgšanai.

27. VIII *Kalējos* interesentu pulcēja rets notikums — sacensības. Dažādu šķēršļu pārvarēšanā piedalījās sešas jātnieces un tikpat zirgu. Jaunas meitenes jātnieku biksēs un žaketēs, bizes gan jātniecēm, gan viņu zirgiem un, protams, pirmsstarta uztraukums... Spītējot nedaudz lietainajam laikam, dalībniekus atbalstīja itin kupls skatītāju pulks — radi, draugi un stāža ziņā pavisam jaunie jātnieki. Pirmo vietu izcīnīja viena no viešņām — zemnieku saimniecī-

bas *Kristī* pārstāve Liene Bērziņa ar zirgu Ariēla. Liene jau atzīstami piedalījusies sacensībās Talsos. Otro vietu ieguva kolciniece Maija Dāvidsone ar Dinastiju, bet trešo — *Kalēju* darbiniece un jauno jātnieku skolotāja Liene Ratniece ar Roveru.

Pēc sacensībām Liene Ratniece visus aicināja pasvinēt šo notikumu *Kalēju* kamīnzālē. Šī diena noteikti paliks visām dalībniecēm labā atmiņā. Tik daudz bijis treniņu, veiksmju un neveiksmju, un uztraukumu pirms starta! Jā, ikvienā pašizpaušmes jomā, kurā ir sporta klātbūtne, svarīgi šad tad sarīkot sacensības. Bet, ja tās notiek ļoti reti, bērni reizēm *pārdeg*. Jo biežāk iespējams sacensties, jo dalībnieki vairāk pierod pie sacīkšu īpašās gaisotnes un labāk iemācās sadzīvot arī ar neveiksmēm. Saprotams, sarīkot turnīru jātniekiem ir sarežģītāk nekā šahistiem, lai gan abos gadījumos bez zirgiem

• Jauno jātnieku skolotāja Liene Ratniece ar Roveru..

Autora foto

censonis.

Andžiņš lepnī smaida.

— Nu, tagad uz Andrejiem janāk ar kārtīgam dāvanam, — bezierunu tonī nosaka Mamcis.

— Ar skaitamiem kauliņiem! — pabalos Gunāronkulis.

— Ar vismaz simts skaitamiem kauliņiem!

— Skaitamos kauliņš vien tagad tev dāvinas, — noliecies pie mazā puikas, Aldons smaida un skaidro onkuļu ironiskās piezīmes.

Andžiņš smaida pretī un neko neiztaisa.

— Nē! — steidz iebilst pārējie bērni. — Citkautko jau a var dāvinat!

— Nekā nebij, citkautko mēs dāvinas tikai pēc tam, kad Andžiš māces saskaitīt un atņemt ar skaitamem kauliņiem! Šogad visiem jadāvin skaitame kauliņ! — apcēlēji neparko negrib rimties...

Bet Andžiņš smaida vien. Viņš jau tagad jūtas gluži kā jubilārs...

2005. g. XI – 2006. g. IX.

V.U.

Oktobrī pagastmājā

4. X plkst. 14.00 Vides aizsardzības un pagasta attīstības komiteja
6. X plkst. 14.00 Izglītības, kultūras un sporta komiteja
11. X plkst. 14.00 Veselības aizsardzības un sociālās palīdzības komiteja
16. X plkst. 14.00 Finanšu komiteja
23. X plkst. 14.00 padomes sēde

Izsakām pateicību Inārai Čaunānei un Ligitai Strautmanei par braucieniem uz rajona invalīdu sporta svētkiem un skaistajām ekskursijām uz Ventspils svētkiem, *Laumu* dabas parku, Balto kāpu, Salaspils botānisko dārzu un Brīvdabas muzeju Rīgā. Pēdējā līdzī aicinājam arī specializētā Valsts sociālās aprūpes centra *Dundaga* iemītniekus, kas mūs iepriecinājuši ar jaukiem priekšnesumiem koncertos.

Dundagas invalīdu grupas Cerība vārdā Līvija Kenigsvalde

Izsaku lielu pateicību veikala *TOP!* pārdevējai Laimai Rendeniecei, kas atdeva veikālā piemirsto maku.

Aina Nierliņa

Pilī, Attīstības nodaļā, 12. X plkst. 10.00
Valsts ieņēmumu dienesta konsultāciju diena.

Anna Vasiļjeva (1932)
Ilga Ivanova (1930)
Estra Altenberga (1927)
Alberts Jankevics (1941)

«Dundadznieks» Nr. 8 (54)
2006. gada septembris.

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 1-3237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērskalns, Sandra Dadze, Anda Felša, Uldis Katlaps, Gunārs Laicāns, Velta Metene, Aivars Miška.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauz redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegušī amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervēja-mais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.

Metiens: 550 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize